

Raport z ewaluacji projektu
„STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM”
realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w
Wolsztynie w roku 2011
współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego

Priorytet VII. Promocja integracji społecznej.
Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.
Działanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji
przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Opracowanie:
Kamila Kaus
Specjalista ds. merytoryczno-organizacyjnych
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie
e-mail: stopwykluczeni@wp.pl
tel.: 68-347-22-95

Wolsztyn, styczeń 2012 r.

1

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.....	4
1. WPROWADZENIE.....	5
1.1 Cel projektu.....	5
1.2 Działania projektu.....	6
1.3 Przedmiot ewaluacji.....	10
1.3.1 Rezultaty miękkie.....	10
1.3.2 Rezultaty twarde.....	10
1.4 Pytania badawcze.....	11
1.5 Kryteria ewaluacji.....	12
1.6 Harmonogram realizacji ewaluacji.....	12
1.7 Odbiorcy ewaluacji.....	13
2. OKREŚLENIE BADANEJ GRUPY ORAZ OPIS ZASTOSOWANYCH METOD BADAWCZYCH	
2.1 Narzędzia badawcze i metodologia badań.....	14
2.2 Badana populacja.....	14
3. WYNIKI BADAŃ.....	19
3.1 Rezultaty miękkie.....	20
3.2 Rezultaty twarde.....	26
4. REKOMENDACJE.....	44
5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	45
6. ZAŁĄCZNIKI	
6.1 Wzór ankiety ewaluacyjnej początkowej KAPP i KUS.....	46
6.2 Wzór ankiety ewaluacyjnej początkowej TKS.....	47
6.3 Wzór ankiety ewaluacyjnej końcowej KAPP i KUS.....	48
6.4 Wzór ankiety ewaluacyjnej końcowej TKS.....	49
6.5 Wzór ankiety oceniającej poziom szkolenia.....	50

6.6 Wzór ankiety ewaluacyjnej oceniającej projekt.....	51
Spis tabel.....	56
Spis wykresów.....	56

WYKAZ SKRÓTÓW

BL- Badanie lekarskie
BO- Beneficjenci Ostateczni
DI- Doradztwo Indywidualne
EFS- Europejski Fundusz Społeczny
IDZ- Indywidualna Diagnoza Zawodowa
KAPP- Kurs Aktywnego Poszukiwania Pracy
KUS- Kurs Umiejętności Społecznych
OAI- Obóz Aktywnej Integracji
ORS- Obóz Rehabilitacyjno-Szkoleniowy
ON- Osoby niepełnosprawne
PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PO KL- Program Operacyjny Kapitał Ludzki
TKS- Trening Kompetencji Społecznych
WUP- Wojewódzki Urząd Pracy

1. WPROWADZENIE

Zaprezentowane w niniejszym raporcie wyniki badania ewaluacyjnego¹ projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” dostarczają odpowiedzi na pytanie, czy projekt ten przyniósł projektodawcy oczekiwane rezultaty. Celem badania ewaluacyjnego było również dostarczenie wskazówek dla zespołu projektowego odnośnie efektywniejszej realizacji projektu w kolejnych edycjach.

1.1 Cel projektu

Celem głównym projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” realizowanym w roku 2011 była aktywizacja zawodowa, zdrowotna i społeczna 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.

Projektodawca określił również cele szczegółowe projektu:

1. Poprawa stanu zdrowia pod kątem zwiększenia aktywności zawodowej i społecznej 41 BO ON zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.
2. Uzyskanie/podniesienie umiejętności poruszania się na rynku pracy, uzyskanie/ podniesienie umiejętności społecznych oraz wzrost samooceny i motywacji 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.

---

¹ Badania ewaluacyjne są formą stosowanych badań społecznych, w których przedmiotem zainteresowania są skutki interwencji społecznych.

3. Rozpoznanie i wskazanie predyspozycji zawodowych 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.
4. Rozpoznanie i wskazanie predyspozycji zdrowotnych pod kątem zatrudnienia 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.
5. Zwiększenie szans BO na dostęp do usług rehabilitacji zdrowotnej, usług edukacyjnych oraz pracy socjalnej realizowanej wg standardów EFS 53 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.

Cele te były realizowany w okresie I-XII 2011r.

1.2 Działania projektu

W ramach projektu działania aktywnej integracji zostały podzielone na kilka typów, w zależności od osób, dla których zostały przygotowane.

TYP I: Tą formą wsparcia objętych zostało 30 bezrobotnych/ poszukujących pracy/ niepozostających w zatrudnieniu ON z niepełnosprawnością z ogólnego stanu zdrowia.

Dla BO przygotowano:

1. **OBÓZ REHABILITACYJNO-SZKOLENIOWY (ORS)**, właściwy ze względu na zakres szkoleń. Uczestnictwo w 14-dniowym ORS obejmowało zabiegi rehabilitacyjne oraz blok zajęć integracyjnych.
2. **KURS AKTYWNEGO POSZUKIWANIA PRACY i KURS UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH (KAPP i KUS)**- celem 24 h kursu było przygotowanie i zmotywowanie BO do aktywnego poszukiwania pracy. BO poznali zasady i sposoby poszukiwania pracy i postępowania procesu

rekrutacji. Ponadto BO poznali i przećwiczyli zasady kształtowania samooceny, skutecznej komunikacji, zachowań asertywnych, radzenia sobie ze stresem.

3. SESJA DORADCZO-MOTYWACYJNA Z PSYCHOLOGIEM/ DORADCĄ ZAWODOWYM (DI)- celem sesji było umotywowanie BO do podejmowania działań kierowanych na wyjście z sytuacji wykluczenia społecznego, jak również w doradztwie w tym zakresie. Każdy BO otrzymał Indywidualną Diagnozę Zawodową (IDZ).

4. BADANIE LEKARSKIE POD KĄTEM ZATRUDNIENIA (BL)- konsultacja z lekarzem medycyny pracy wskazała BO kierunki poszukiwania zatrudnienia w zw. z rodzajem niepełnosprawności.

TYP II: Tą formą wsparcia objętych zostało 11 bezrobotnych/poszukujących pracy/niepozostających w zatrudnieniu ON ze schorzeniem narządu ruchu wraz z opiekunami. Dla BO przygotowano:

1. OBÓZ REHABILITACYJNO- SZKOLENIOWY (ORS)- właściwy ze względu na zakres szkoleń. Uczestnictwo w 14-dniowym ORS obejmowało ściśle wyspecjalizowane, bardzo intensywne i kompleksowe zabiegi rehabilitacyjne oraz blok zajęć integracyjnych.

2. KURS AKTYWNEGO POSZUKIWANIA PRACY i KURS UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH (KAPP i KUS)- celem 24 h kursu było przygotowanie i zmotywowanie BO do aktywnego poszukiwania pracy. BO poznali zasady i sposoby poszukiwania pracy i postępowania procesu rekrutacji. Ponadto BO poznali i przećwiczyli zasady kształtowania samooceny, skutecznej komunikacji, zachowań asertywnych, radzenia sobie ze stresem.

3. SESJA DORADCZO-MOTYWACYJNA Z PSYCHOLOGIEM/ DORADCĄ ZAWODOWYM (DI)- celem sesji było umotywowanie BO do podejmowania działań kierowanych na wyjście z sytuacji wykluczenia społecznego, jak również w doradztwie w tym zakresie. Każdy BO otrzymał Indywidualną Diagnozę Zawodową (IDZ).

- 4. BADANIE LEKARSKIE POD KĄTEM ZATRUDNIENIA (BL)-** konsultacja z lekarzem medycyny pracy wskazała BO kierunki poszukiwania zatrudnienia w zw. z rodzajem niepełnosprawności.

TYP III: Tą formą wsparcia objętych zostało 12 bezrobotnych/ poszukujących pracy/niepozostających w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnością intelektualną wraz z opiekunami. Dla BO przygotowano:

- 1. OBÓZ AKTYWNEJ INTEGRACJI (OAI)-** na OAI ON wyjechały wspólnie z opiekunami. Uznano tę formę za niezbędną z powodów logistycznych (codzienne dojazdy i odjazdy BO są kosztowne i trudne do oszacowania), merytorycznych (czasowe odizolowanie od środowiska pozwala zmienić postawy zarówno ON, jak i osób z otoczenia- zwłaszcza postawę „wyręczania i bycia wyręczanym”). W ramach 7-dniowego obozu dla opiekunów ON odbyły się zajęcia z zakresu radzenia sobie ze stresem i wypaleniem opiekuńczym oraz wsparcie prawne rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- 2. TRENING KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (TKS)-** Celem 24 h treningu był wzrost samooceny i umiejętności interpersonalnych oraz poznanie świata pracy.
- 3. SESJA DORADCZO-MOTYWACYJNA Z PSYCHOLOGIEM/ DORADCĄ ZAWODOWYM (DI)-** celem sesji było umotywowanie BO do podejmowania działań kierowanych na wyjście z sytuacji wykluczenia społecznego, jak również w doradztwie w tym zakresie. Każdy BO otrzymał Indywidualną Diagnozę Zawodową (IDZ).
- 4. BADANIE LEKARSKIE POD KĄTEM ZATRUDNIENIA (BL)-** konsultacja z lekarzem medycyny pracy wskazała BO kierunki poszukiwania zatrudnienia w zw. z rodzajem niepełnosprawności.

TYP IV: Tą formą wsparcia planowano objąć 6 BO- usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Projektodawca w rezultacie tą pomocą objął 4 BO, gdyż 2 osoby na etapie podpisywania deklaracji uczestnictwa w projekcie wycofały się. Jedna z osób z powodów zdrowotnych, druga z powodów osobistych.

Dla BO przygotowano:

- 1. OBÓZ AKTYWNEJ INTEGRACJI (OAI)-** celem 7-dniowego obozu było wykształcenie postawy proaktywnej i podejmowania inicjatywy na rynku pracy poprzez blok zajęć merytorycznych (rynek pracy i umiejętności społeczne) przeplatanych zajęciami integracyjnymi poświęconymi przełamywaniu barier oraz rozwijaniu umiejętności pracy w grupie.
- 2. KURS AKTYWNEGO POSZUKIWANIA PRACY i KURS UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH (KAPP i KUS)-** celem 24 h kursu było przygotowanie i zmotywowanie BO do aktywnego poszukiwania pracy. BO poznali zasady i sposoby poszukiwania pracy i postępowania procesu rekrutacji. Ponadto BO poznali i przećwiczyli zasady kształtowania samooceny, skutecznej komunikacji, zachowań asertywnych, radzenia sobie ze stresem.
- 3. SESJA DORADCZO-MOTYWACYJNA Z PSYCHOLOGIEM/ DORADCĄ ZAWODOWYM (DI)-** celem sesji było umotywowanie BO do podejmowania działań kierowanych na wyjście z sytuacji wykluczenia społecznego, jak również w doradztwie w tym zakresie. Każdy BO otrzymał Indywidualną Diagnozę Zawodową (IDZ).
- 4. BADANIE LEKARSKIE POD KĄTEM ZATRUDNIENIA (BL)-** konsultacja z lekarzem medycyny pracy wskazała BO kierunki poszukiwania zatrudnienia w zw. z rodzajem niepełnosprawności.
- 5. POMOC NA KONTYNUOWANIE NAUKI/ZAGOSPODAROWANIE SIĘ-** działanie to było jednym z elementów indywidualnego programu usamodzielniania. Świadczenie udzielane było zgodne z ustawą o pomocy

społecznej na kontynuowanie nauki/zagospodarowanie się i umożliwiło BO pełne skupienie na realizacji działań aktywizujących w ramach projektu.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu opracowano za pomocą Generатора Wniosków Aplikacyjnych 6.4.6.16.

1.3 Przedmiot ewaluacji

Przedmiotem ewaluacji było określenie stopnia realizacji rezultatów miękkich i twardych założonych w projekcie, ocena jakości przeprowadzonych działań szkoleniowych, doradztwa indywidualnego, a także ocena działań informacyjno-promocyjnych.

1.3.1 Rezultaty miękkie

Poprzez rezultaty miękkie rozumie się trwałe zmiany, które nastąpiły w postawach i umiejętnościach BO projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM”. To także korzyści dla uczestników projektu dotyczące wzrostu świadomości, nabycia kwalifikacji. Rezultaty miękkie można mierzyć za pomocą: ankiet, testów, kwestionariuszy, rozmów z psychologiem, wywiadów.

1.3.2 Rezultaty twarde

Przez twarde rezultaty rozumie się definiowalne, policzalne rezultaty, które osiągnęte są dzięki uczestnictwu w projekcie.

Rezultaty twarde projektu to liczba wydanych zaświadczeń, certyfikatów, indywidualnych diagnoz zawodowych, zaświadczeń lekarskich po konsultacji z lekarzem medycyny pracy, rejestr wizyt u doradcy ds. osób niepełnosprawnych.

1.4 Pytania badawcze

Określenie stopnia osiągnięcia założonych rezultatów twardych i miękkich:

- W jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i realnym potrzebom beneficjentów?
- W jakim stopniu zostały rozpoznane i wskazane predyspozycje zdrowotne pod kątem zatrudnienia beneficjentów?
- Czy nastąpiły zmiany w samych beneficjentach, w ich podejściu do życia/aktywności zawodowej?
- Czy zdaniem beneficjentów uczestnictwo w aktywnych formach integracji przyczyniło się do aktywizacji zawodowej, wzrostu samooceny oraz lepszego funkcjonowania w społeczeństwie?

Ocena jakości prowadzenia działań szkoleniowych

- Czy poziom szkolenia pod względem formy przekazu oraz merytorycznym spełnił oczekiwania uczestników?
- Czy według uczestników szkolenie przebiegało sprawnie pod względem organizacyjnym?
- Czy atmosfera podczas zajęć odpowiadała jego uczestnikom?

Ocena prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych

- Czy w biurze projektu beneficjenci otrzymali wszystkie niezbędne informacje wiążące się z uczestnictwem w projekcie?
- Czy obsługa w biurze projektu w sposób wystarczający informowała o zaplanowanych działaniach dla danej grupy beneficjentów?

1.5 Kryteria ewaluacji

Ewaluacja projektu była prowadzona w oparciu o następujące kryteria :

- **Kryterium trafności** – pozwalają nam ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i realnym potrzebom beneficjentów.
- **Kryterium skuteczności** – pozwalają ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele projektu zdefiniowane na etapie planowania.
- **Kryterium oddziaływanie/wpływ** – pozwoli ocenić związek między celem projektu i celami ogólnymi, tj. stopień, w jakim korzyści odniesione przez beneficjentów miały szerszy, ogólny wpływ na większą liczbę osób na danym terenie.
- **Kryterium trwałości efektów** – pozwalają ocenić, czy rezultaty osiągnięte w ramach projektu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także, czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu projektu na procesy rozwoju danego terenu.

1.6 Harmonogram realizacji ewaluacji

Pierwszy etap ewaluacji przeprowadzony został przed uczestnictwem BO w szkoleniach. Każdy BO otrzymał do wypełnienia ankietę ewaluacyjną- początkową. Po odbyciu szkolenia BO wypełniali ankietę ewaluacyjną-kończącą, a także ankietę oceniającą poziom szkolenia. Działo się to w trakcie uczestnictwa w formach aktywnej integracji.

Typ I aktywnej integracji (ORS) miał miejsce w lipcu (1-14.07.2011r.), a także we wrześniu (1-14.09.2011r.).

Typ II aktywnej integracji (ORS) odbywał się od 20.11.2011r. do 3.12.2011r.

Typ III aktywnej integracji (OAI) odbył się w sierpniu (16-22.08.2011r.)

TYP IV aktywnej integracji (OAI), tak jak typ III miał miejsce w dniach (16-22.08.2011r.)

Dodatkowo w miesiącach listopadzie i grudniu 2011 r. przeprowadzono badanie ewaluacyjne (ewaluacja ex-post) wśród BO dotyczące oceny projektu pod względem organizacyjnym, oceny atmosfery zajęć, obsługi w biurze projektu.

1.7 Odbiorcy ewaluacji

- Starosta Wolsztyński
- Kierownik projektu
- Koordynator projektu
- Doradca ds. osób niepełnosprawnych
- Doradca zawodowy
- Lekarz medycyny pracy
- Beneficjenci Ostateczni
- Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi
- EUROMED

2. OKREŚLENIE BADANEJ GRUPY ORAZ OPIS ZASTOSOWANYCH METOD BADWCZYCH

2.1 Narzędzia badawcze i metodologia badań

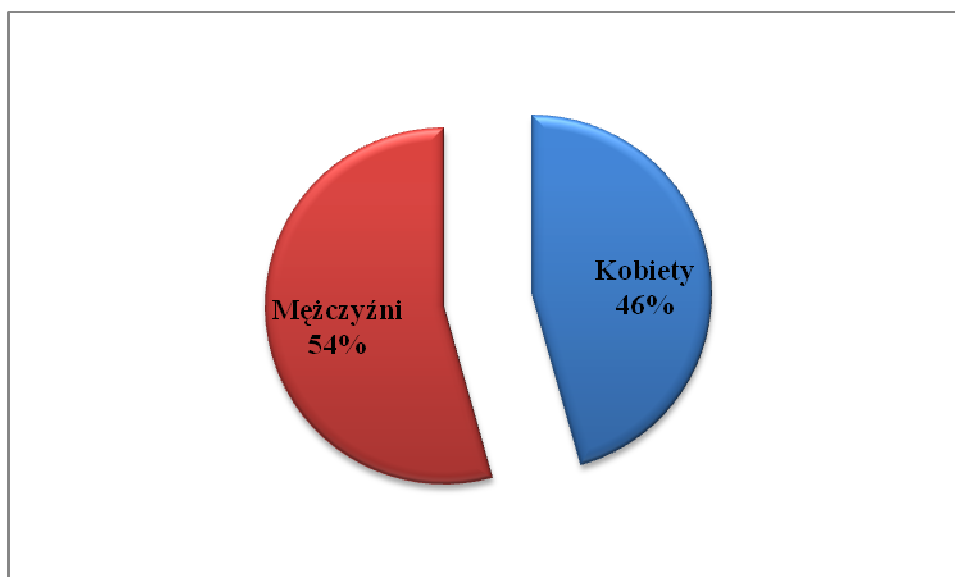
W badaniu ewaluacyjnym projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” wybrano metodę ilościową. Badania ilościowe stosuje się wtedy, gdy na podstawie wyników uzyskanych na danej próbie chcemy wnioskować o danej populacji większej niż badana próba.

W celu zapewnienia jak największej efektywności przeprowadzono badania przy użyciu narzędzia badawczego, którym jest kwestionariusz ankiety zawierający pytania zamknięte, otwarte i półotwarte.

2.2 Badana populacja

W projekcie rozpoczęło udział 57 BO projektu. Poniższy wykres prezentuje procentowy udział kobiet i mężczyzn.

Wykres 1. Procentowy podział BO projektu

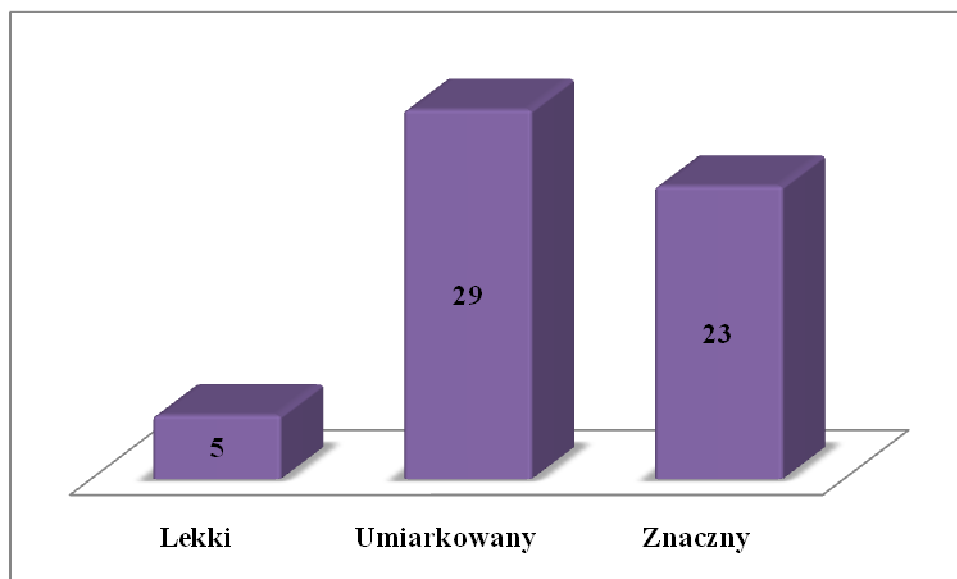

Źródło: opracowanie własne

Jak możemy zauważyć, do projektu przystąpiło więcej mężczyzn niż kobiet. W trakcie trwania rekrutacji rezerwowano dla BO miejsca w projekcie z podziałem na kobiety i mężczyzn zgodnie z podziałem statystycznym wskazywanym na etapie diagnozy we wniosku o dofinansowanie (przewidywano większy udział kobiet). Rekrutacja do projektu była prowadzona w taki sposób, aby można było dotrzeć zarówno do kobiet jak i mężczyzn (ogłoszenia w lokalnej prasie, na stronie www, indywidualne rozmowy prowadzone przez pracowników PCPR). Okazało się, że liczba zgłaszających się kobiet była zbyt mała, stąd ich miejsca zajęli chętni mężczyźni.

Projektodawca w trakcie prowadzenia rekrutacji do projektu nie sugerował się posiadanym stopniem niepełnosprawności potencjalnych kandydatów. Jak powszechnie wiadomo, osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności są bardziej narażone na wykluczenie społeczne, niż osoby posiadające lekki stopień. Ta wiedza projektodawcy nie miała jednak wpływu na dobór potencjalnych BO.

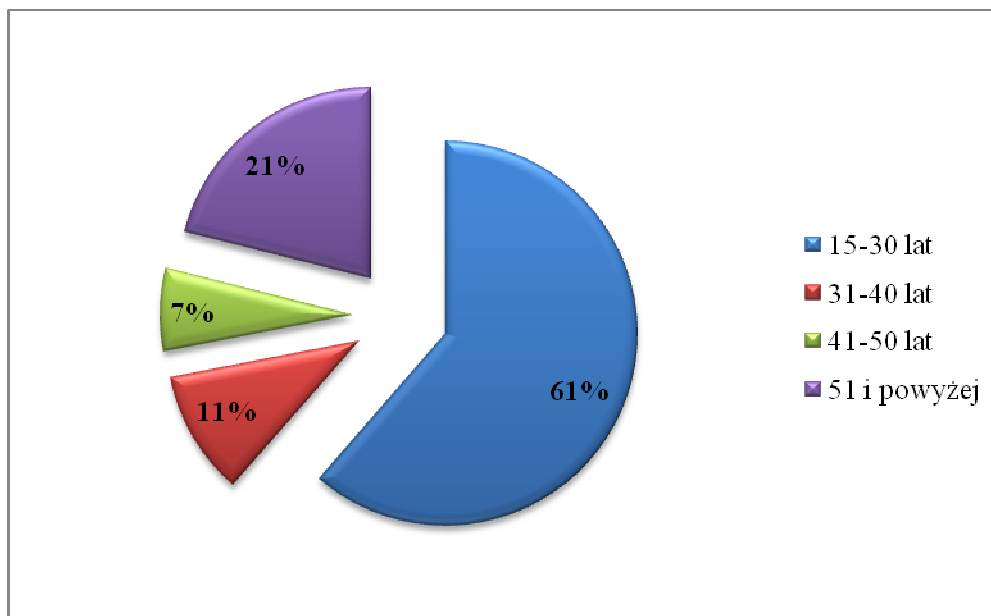
Wykres 2. Stopnie niepełnosprawności BO projektu

Źródło: opracowanie własne

Projekt „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” adresowany jest do osób w wieku 15-64 lat. Poniższy wykres przedstawia procentowy podział BO ze względu na wiek.

Wykres 3. Procentowy podział BO projektu ze względu na wiek

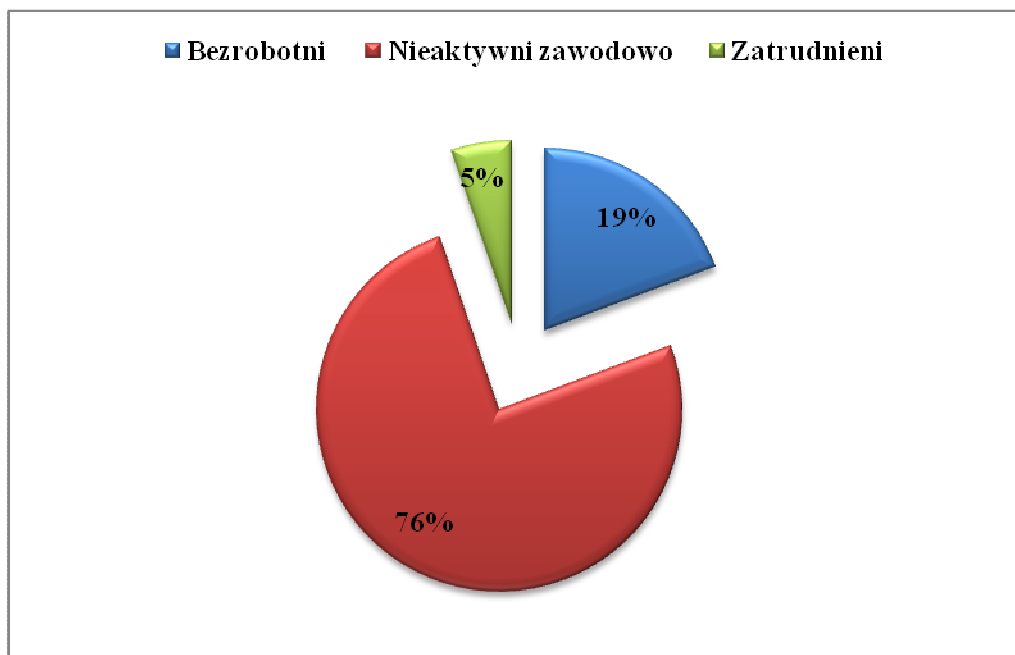
Źródło: opracowanie własne

Dane ukazane na wykresie pozwalają stwierdzić, że najliczniejszą grupę BO stanowiły osoby w wieku 15-30 lat, a najmniej osób przystąpiło do projektu w przedziale wiekowym 41-50 lat.

Głównymi adresatami pomocy projektu są osoby bezrobotne/poszukujące pracy/niepozostające w zatrudnieniu. W szczególnych sytuacjach istnieje jednak możliwość zakwalifikowania osób zatrudnionych. Głównymi przesłankami takiego działania są: umowy czasowe, najniższe wynagrodzenie, ryzyko likwidacji zakładu pracy, zamieszkanie na terenie wiejskim. Projektodawca w roku 2011 na etapie sporządzania projektu zarezerwował 6 takich miejsc, jednak w rezultacie do projektu przyjęto 3 osoby zatrudnione. Poniższy wykres ukazuje procentowy podział BO ze względu na status na rynku pracy.

Wykres 4. Status na rynku pracy BO projektu

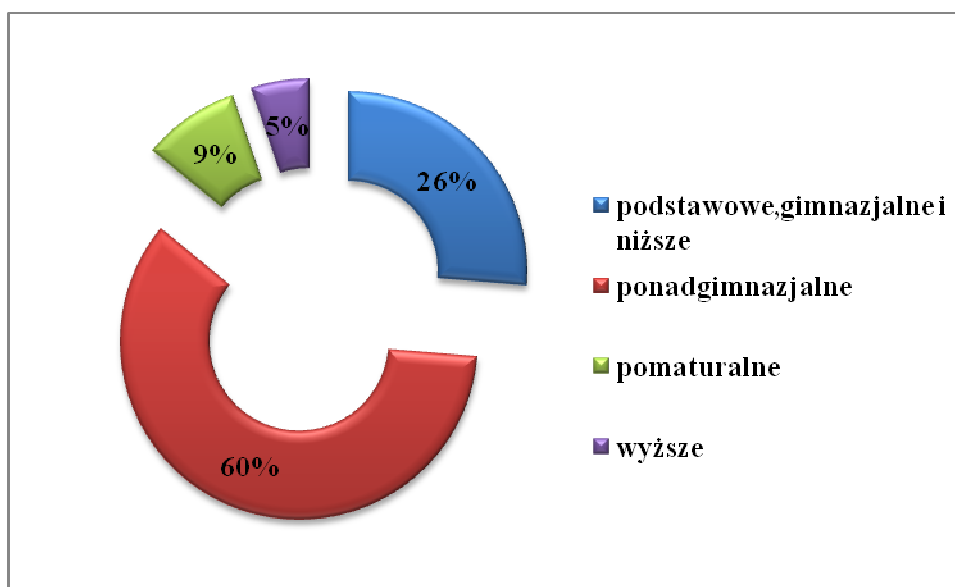

Źródło: opracowanie własne

Można zauważyć, że osoby nieaktywne zawodowo stanowiły najliczniejszą grupę osób zakwalifikowanych do projektu, na drugim miejscu znalazły się osoby bezrobotne, a na trzecim osoby zatrudnione.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym mają w znacznym stopniu utrudniony dostęp do podnoszenia swojego wykształcenia. Poniższy wykres prezentuje procentowy rozkład posiadanego wykształcenia uczestników projektu.

Wykres 5. Wykształcenie BO projektu

Źródło: opracowanie własne

Z danych ukazanych na wykresie wynika, że BO projektu najczęściej posiadali wykształcenie ponadgimnazjalne, następnie znaczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym. Najmniej liczną grupą były osoby legitymujące się wykształceniem wyższym.

3. WYNIKI BADAŃ

W trakcie udziału w projekcie BO wypełniali cztery ankiety. Pierwsza z nich- **ankieta ewaluacyjna początkowa** miała dostarczyć odpowiedzi, jak respondenci oceniają swoje umiejętności (w skali od 1 do 5), wskazać jakie umiejętności chcieliby zdobyć podczas uczestnictwa w projekcie, a także odpowiedzieć na pytanie, czy możliwość kształcenia bez ponoszenia żadnych kosztów jest atutem.

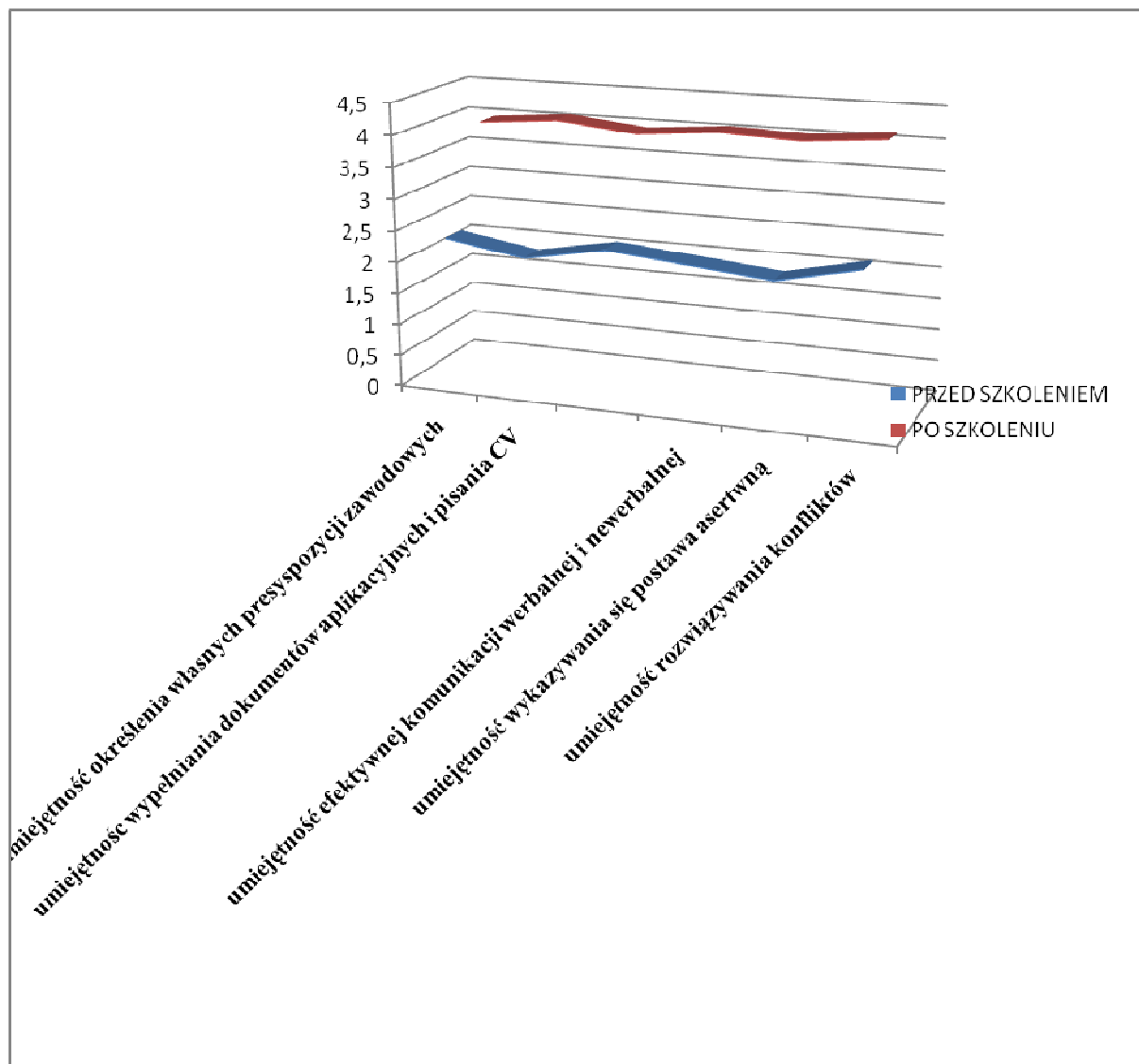
Następnie BO wypełniali **ankietę ewaluacyjną końcową**, w której także oceniali swoje umiejętności (w skali od do 5) po udziale w zaplanowanym dla nich szkoleniu, odpowiadali na pytanie czy zajęcia spełniły ich oczekiwania, a także ocenie poddali poziom merytoryczny zajęć.

Trzecia z ankiet to **ankieta oceniająca poziom szkolenia**, która była wypełniana przez BO w celu oceny poziomu szkolenia pod względem formy przekazu oraz merytorycznym, sprawnego przebiegu szkolenia pod względem organizacyjnym, a także oceny materiałów szkoleniowych.

Ostatnia z ankiet- **ankieta ewaluacyjna oceniająca projekt** miała na celu ocenę pod względem organizacyjnym, ocenę kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań aktywizujących, a także potrzebę realizacji projektu w kolejnych edycjach.

3.1 Rezultaty miękkie

Wykres 6. Ocena swoich umiejętności przez uczestników KAPP i KUS

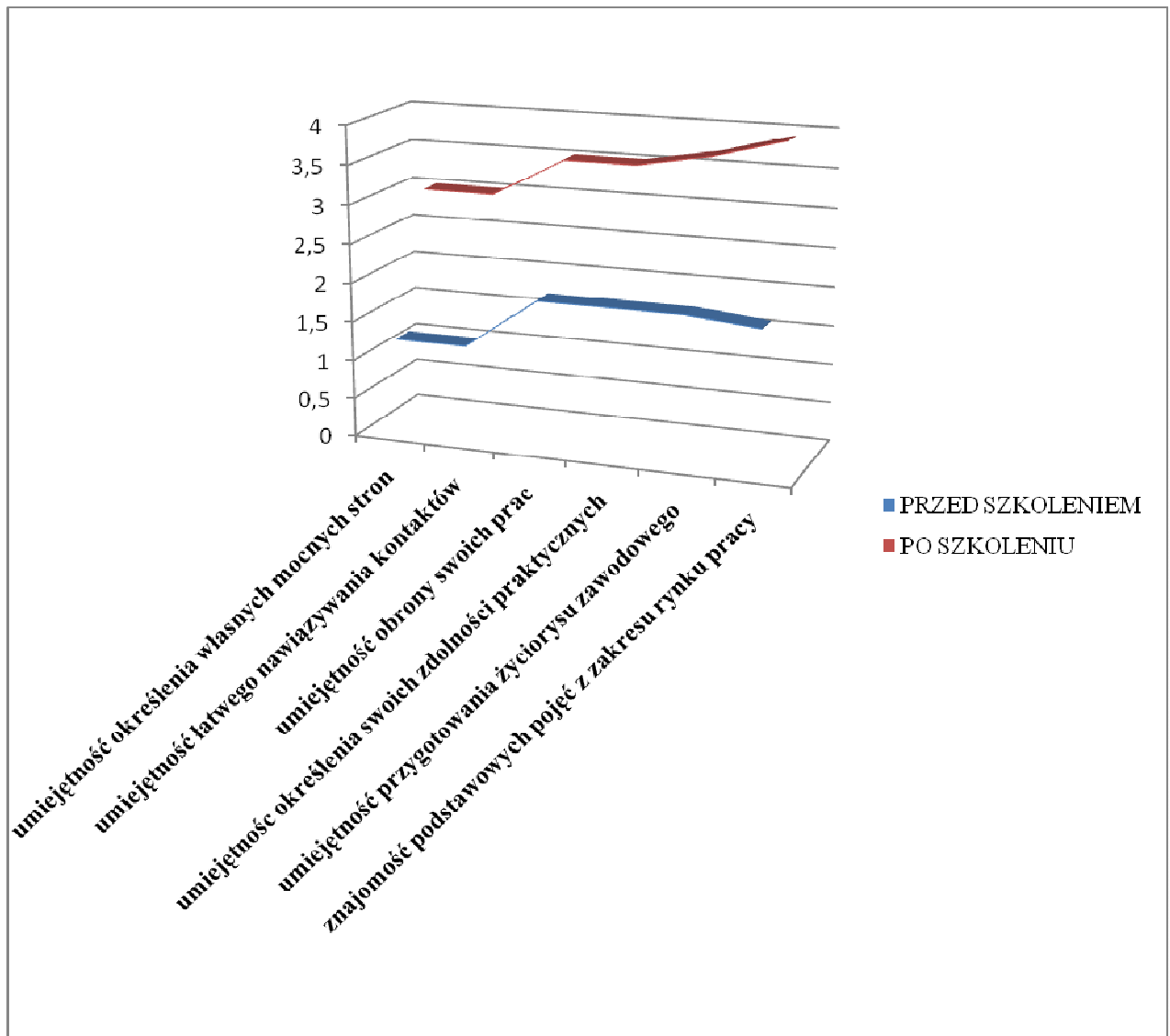
Źródło: opracowanie własne

Jak możemy zauważyć według oceny uczestników KAPP i KUS po uczestnictwie w szkoleniach nastąpił wzrost ich umiejętności z zakresu określania własnych predyspozycji zawodowych, wypełniania dokumentów aplikacyjnych i pisania CV, przygotowania i zaprezentowania własnej osoby podczas rozmowy o pracę,

efektywnej komunikacji werbalnej i niewerbalnej, wykazywania się postawą asertywną, a także rozwiązywania konfliktów.

Największy wzrost umiejętności nastąpił z zakresu wypełniania dokumentów aplikacyjnych i pisania CV.

Wykres 7. Ocena swoich umiejętności przez uczestników TKS

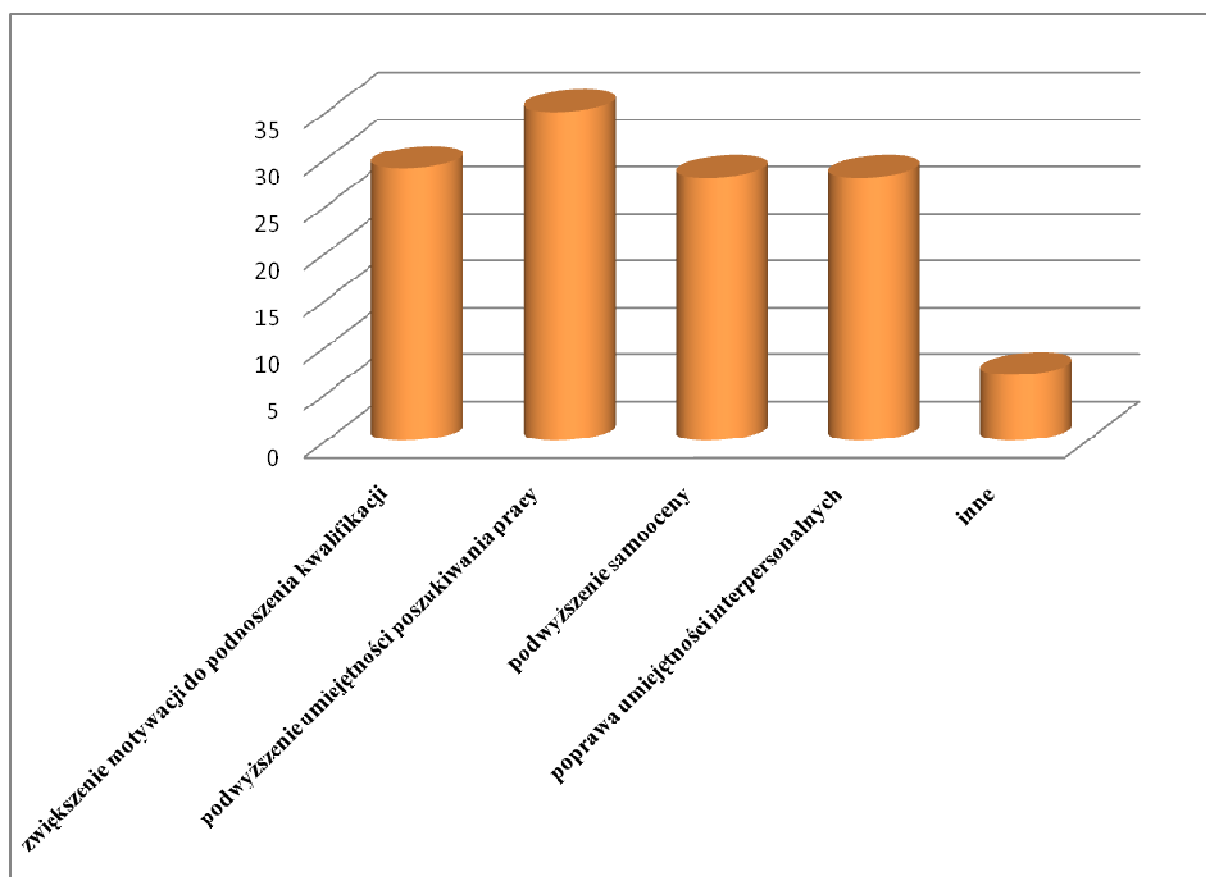

Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że uczestnicy treningu kompetencji społecznych podnieśli wszystkie umiejętności, których podwyższenie zaplanowane było przez kadre szkolącą.

Największy wzrost umiejętności nastąpił z zakresu znajomości podstawowych pojęć z zakresu rynku pracy, umiejętności określenia własnych mocnych stron, a także umiejętności łatwego nawiązywania kontaktów.

Wykres 8. Umiejętności, które chcieli doskonalić uczestnicy KAPP i KUS podczas uczestnictwa w projekcie

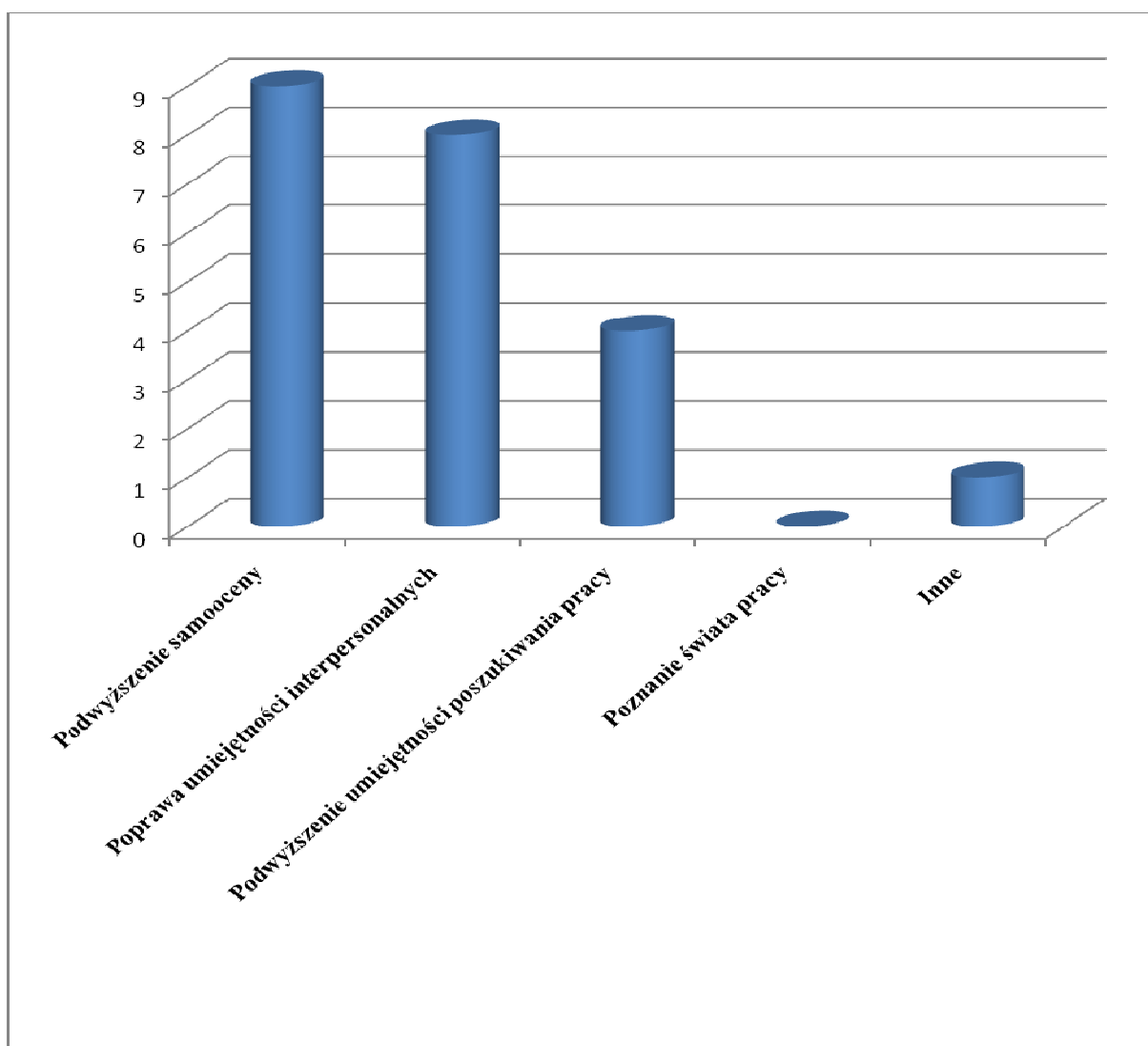

Źródło: opracowanie własne

Umiejętnością, którą najbardziej chcieli doskonalić uczestnicy kursu aktywnego poszukiwania pracy i kursu umiejętności społecznych okazało się podwyższenie umiejętności poszukiwanie pracy, następnie zwiększenie motywacji do podnoszenia

kwalifikacji, a także podwyższenie samooceny, poprawa umiejętności interpersonalnych. Wśród innych umiejętności wskazywali zachowania asertywne.

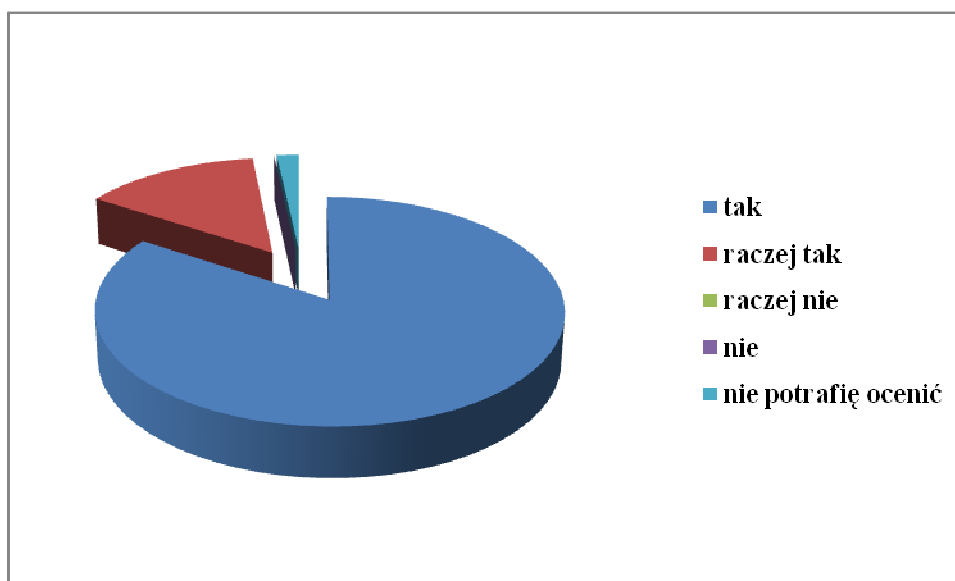
Wykres 9. Umiejętności, które chcieli doskonalić uczestnicy TKS podczas uczestnictwa w projekcie

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy treningu kompetencji społecznych wskazali, że podczas uczestnictwa w treningu chcieliby najbardziej doskonalić podwyższenie samooceny, poprawę umiejętności interpersonalnych, a także poznanie świata pracy.

Wykres 10. Spełnienie oczekiwań pokładanych w zajęciach

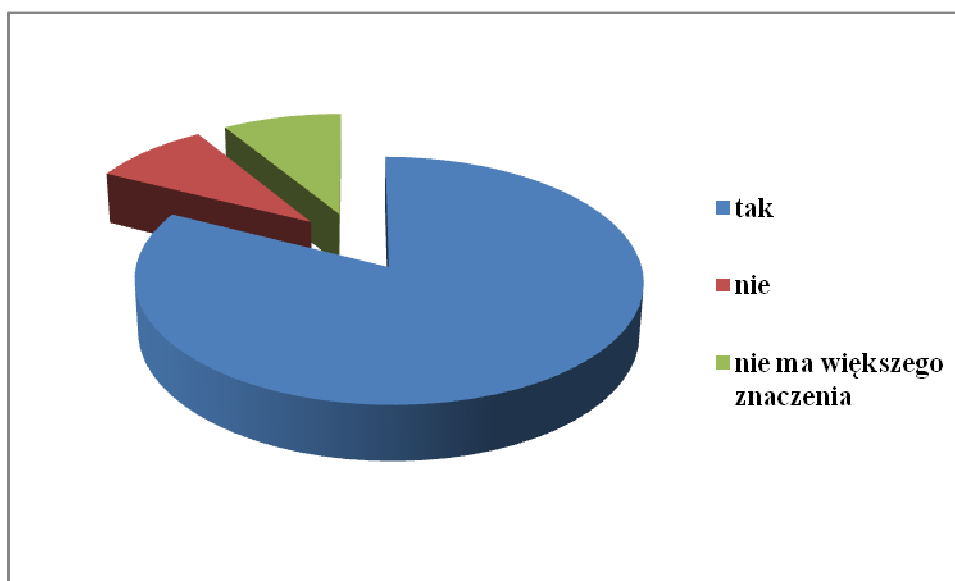
Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że zajęcia spełniły oczekiwania uczestników. Na to pytanie nie została udzielona żadna odpowiedź negatywna.

Poziom merytoryczny zajęć został oceniony przez uczestników szkoleń na bardzo wysokim poziomie. Średnia ocen wyniosła 4,8 (w skali od 1 do 5).

Wykres 11. Kształcenie bez ponoszenia kosztów jako atut

Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy szkoleń w większości wskazali, że kształcenie bez ponoszenia kosztów jest dla nich atutem. Jedynie kilkoro spośród badanych odpowiedziało na to pytanie negatywnie lub uznało, że nie ma to dla nich większego znaczenia.

W ankiecie oceniającej poziom szkolenia uczestnicy oceniali w skali od 1 do 5: poziom szkolenia pod względem formy przekazu oraz merytorycznym, sprawny przebieg szkolenia pod względem organizacyjnym, materiały szkoleniowe stanowiące uzupełnienie zagadnień poruszanych podczas szkolenia.

Tabela 1. Ocena poziomu szkolenia

	Poziom szkolenia pod względem formy przekazu oraz merytorycznym	Sprawny przebieg szkolenia pod względem organizacyjnym	Materiały szkoleniowe stanowiące uzupełnienie zagadnień poruszanych podczas szkolenia
średnia ocen	4,6	4,7	4,7

Źródło: opracowanie własne

3.2 Rezultaty twarde

Tabela 2. Osiągnięte rezultaty twarde wynikające z celu głównego projektu

Cel główny projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość docelowa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika			Stopień realizacji wskaźnika	Źródła weryfikacji/ pozyskania danych do pomiaru oraz częstotliwość pomiaru
			K	M	O		
Aktywizacja zawodowa, zdrowotna i społeczna 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie Powiatu Wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji	59	26	31	57	96,61%	Weryfikacja dokonywana na podst. liczby BO (deklaracja uczestnictwa), którzy zakończyli udział w projekcie zg. z zaplanowaną dla nich ścieżką wsparcia. Monitoring we wniosku o płatność.
	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów	59	26	31	57	96,61%	Liczba zawartych umów z BO będących odmianą kontraktu. Weryfikacja we wniosku o płatność.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Osiągnięte rezultaty twarde wynikające z celów szczegółowych projektu

Cele szczegółowe projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość docelowa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika			Stopień realizacji wskaźnika	Źródła weryfikacji/ pozyskania danych do pomiaru oraz częstotliwość pomiaru
			K	M	O		
Poprawa stanu zdrowia pod kątem zwiększenia aktywności zawodowej i społecznej 41 BO ON zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.	Liczba BO biorących udział w obozie rehabilitacyjno-szkoleniowym	30	14	16	30	100%	Zaświadczenia potwierdzające udział w obozie rehabilitacyjno-szkoleniowym. Weryfikacja we wniosku o płatność.
Uzyskanie/podniesienie umiejętności poruszania się na rynku pracy, uzyskanie/podniesienie umiejętności	Liczba BO biorących udział w kursie aktywnego poszukiwania pracy i umiejętności społecznych	59	26	31	57	96,61%	Certyfikat potwierdzający ukończenie kursu aktywnego poszukiwania pracy i umiejętności społecznych/

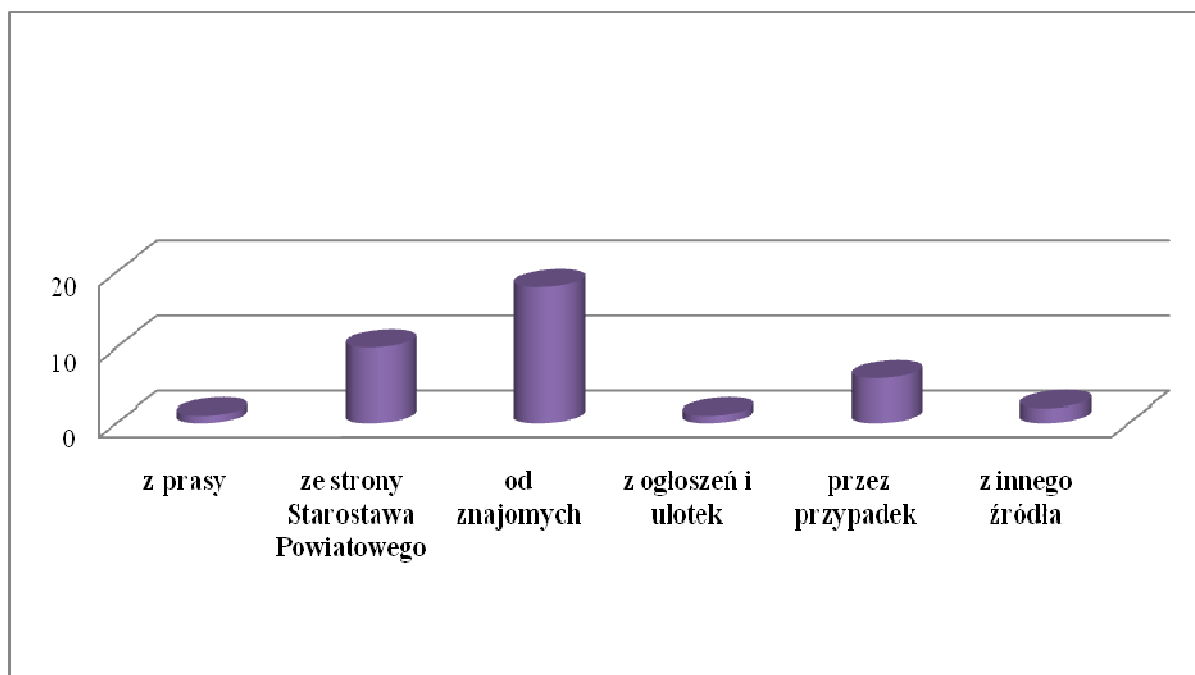
społecznych oraz wzrost samooceny i motywacji 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.							treningu kompetencji społecznych; ankieta na początku kursu i po jego ukończeniu. Weryfikacja we wniosku o płatność.
Rozpoznanie i wskazanie predyspozycji zawodowych 59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.	Liczba BO biorących udział w konsultacji z doradcą zawodowym/psychologiem	59	26	31	57	96,61%	Indywidualna diagnoza zawodowa po konsultacji z doradcą zawodowym/psychologiem wydawana każdemu BO. Weryfikacja we wniosku o płatność.
Rozpoznanie i wskazanie predyspozycji zdrowotnych pod kątem zatrudnienia	Liczba BO objętych konsultacją lekarza medycyny pracy	59	26	31	57	96,61%	Zaświadczenia lekarskie po konsultacji z lekarzem medycyny pracy

59 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.							wydawane każdemu BO. Weryfikacja we wniosku o płatność.
Zwiększenie szans BO na dostęp do usług rehabilitacji zdrowotnej, usług edukacyjnych oraz pracy socjalnej realizowanej wg standardów EFS 53 BO- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku 15-64 l., zamieszkałych na terenie powiatu wolsztyńskiego i korzystających ze świadczeń pomocy społecznych.	Liczba BO ON objętych pracą socjalną	59	26	31	57	96,61%	Rejestr wizyt u doradcy ds. ON; weryfikacja na koniec każdego miesiąca. Ankieta ewaluacyjna po ukończeniu udziału w projekcie.

Ankieta ewaluacyjna oceniająca projekt

Ankieta ewaluacyjna została wysłana do 57 BO po ukończonym udziale w projekcie pocztą tradycyjną. Do biura projektu zwrócono 38 wypełnionych ankiet (nie na wszystkie pytania zostały udzielone odpowiedzi).

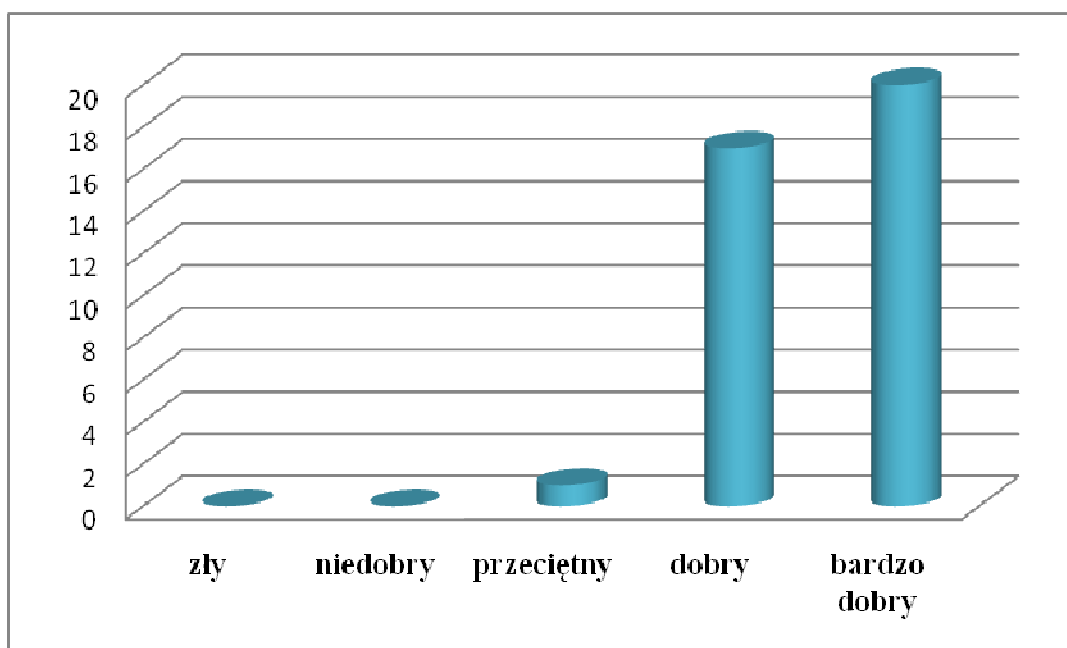
Wykres 12. Źródła informacji o projekcie

Źródło: opracowanie własne

Jak możemy zauważyć najczęściej osób wskazało, że o możliwości uczestnictwa w projekcie dowiedziało się od znajomych, a także ze strony Starostwa Powiatowego. Na kolejnym miejscu respondenci wskazywali przypadek, inne źródło wiedzy o projekcie, prasę, a także ogłoszenia i ulotki.

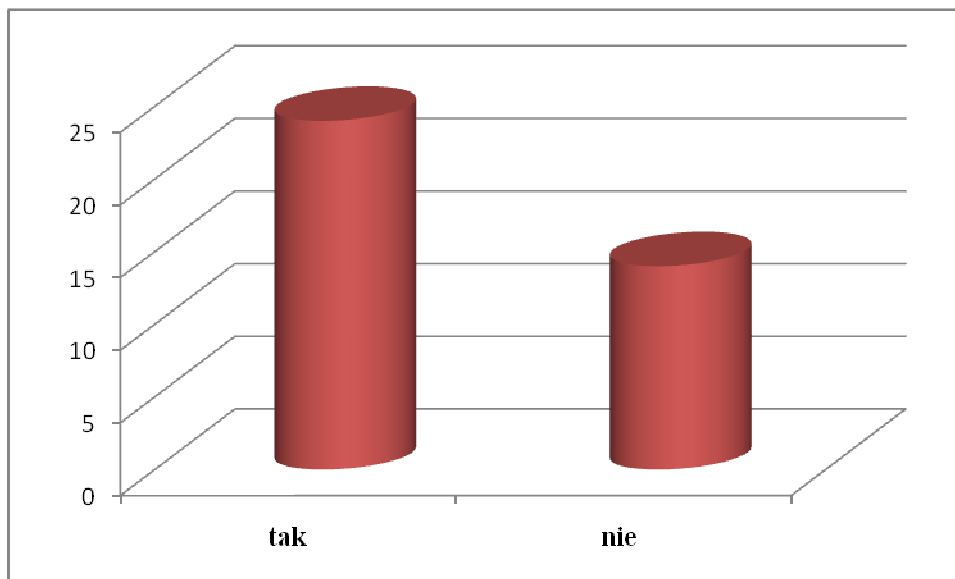
Wykres 13. Ocena sposobu przekazywania informacji przez pracowników biura projektu na temat głównych założeń projektu

Źródło: opracowanie własne

Dane ukazane na wykresie pozwalają stwierdzić, że większość respondentów uznała, że pracownicy biura projektu w sposób bardzo dobry informowali BO projektu o zaplanowanych dla nich ścieżkach aktywnej integracji.

Wykres 14. Korzystanie z porad doradcy ds. osób niepełnosprawnych w trakcie trwania projektu

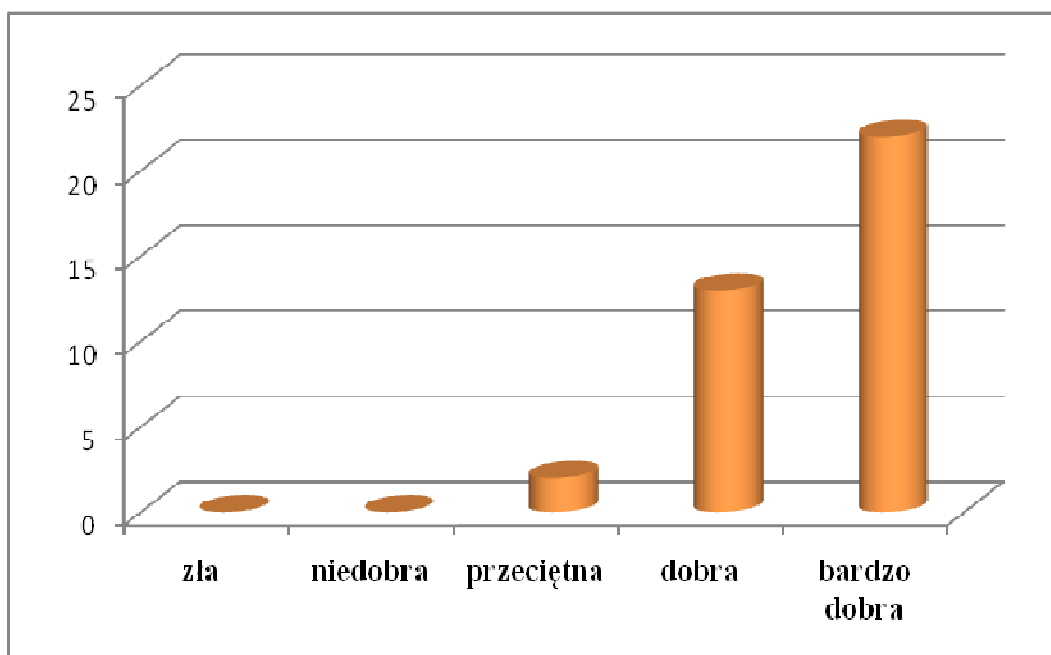

Źródło: opracowanie własne

Dzięki danym ukazanym na powyższym wykresie można stwierdzić, że większość BO projektu korzystała z porad doradcy ds. osób niepełnosprawnych w trakcie trwania projektu. Jako zakres udzielanych porad respondenci najczęściej wskazywali sprawy dotyczące ZUS-u, możliwości podjęcia pracy w związku z danym rodzajem niepełnosprawności, a także zakres wymagań przystąpienia do projektu.

Wykres 15. Ocena obsługi w biurze projektu

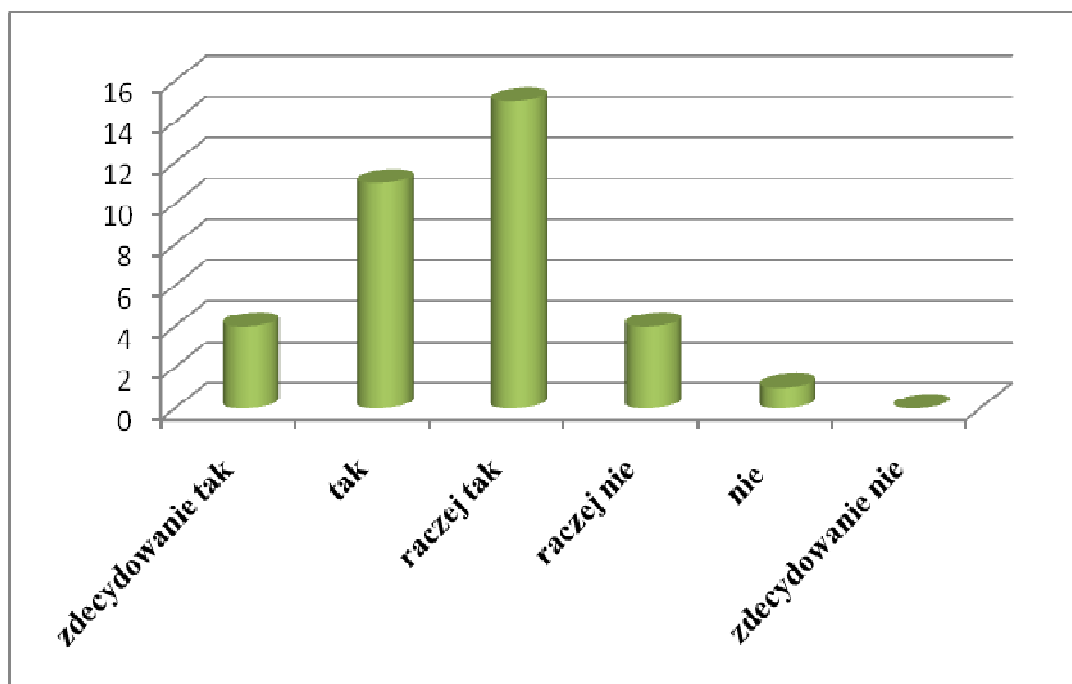

Źródło: opracowanie własne

Respondenci poproszeni zostali o cenę obsługi w biurze projektu (m.in. informowanie o wyjeździe na obozy, kursie i sesji z doradcą zawodowym, badaniu lekarskim itp.). Jak wynika z wykresu najczęściej z nich oceniło obsługę bardzo dobrze.

BO1: „*Panie bardzo się starały, dzwoniąc do domu parę razy, gdy mi nie pasowało*”.

Wykres 16. Ocena przydatności kursu aktywnego poszukiwania pracy jako szansy na znalezienie pracy w przyszłości

Źródło: opracowanie własne

O odpowiedź na pytanie odnośnie przydatności kursu aktywnego poszukiwania pracy poproszeni zostali uczestnicy ORS, a także OAI (usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych i domu dziecka).

Z danych uzyskanych na potrzeby ewaluacji wynika, że większość BO projektu uznała, że kurs aktywnego poszukiwania pracy przyczyni się do zwiększenia szansy na znalezienie pracy w przyszłości (znaczną przewagę odpowiedzi: zdecydowanie tak/tak/raczej tak nad odpowiedziami raczej nie/nie/zdecydowanie nie).

Beneficjenci zostali poproszeni o podanie jakie zagadnienia poruszane podczas kursu okazały się dla nich najbardziej przydatne.

Opinie przedstawiono poniżej.

BO1: *„Pisanie CV, listu motywacyjnego, wiadomości o asertywności, poznanie swoich mocnych i słabych stron, ćwiczenia-pragnienia i cele życiowe”.*

BO2: *„Z dziedziny prawa dotyczące osób niepełnosprawnych”.*

BO3: *„Najbardziej przydatnymi zagadnieniami okazały się dla mnie m.in. rozmowa kwalifikacyjna przebiegająca między pracodawcą, a pracownikiem”.*

BO4: *„Pisanie CV i podania, ogólne informacje na temat poszukiwania pracy”.*

BO5: *„ Komunikacja międzyludzka, asertywność”.*

BO6: *„Podnoszenie wartości samooceny, komunikowanie się z pracodawcą”.*

BO7: *„Pisanie listu motywacyjnego, CV, przeprowadzenie próbnych rozmów kwalifikacyjnych”.*

BO8: *„Na kursie spotkałem się z zagadnieniami, które były dla mnie znane i z niektórymi już się spotkałem. Tym niemniej jednak niektóre sobie przypomniałem”.*

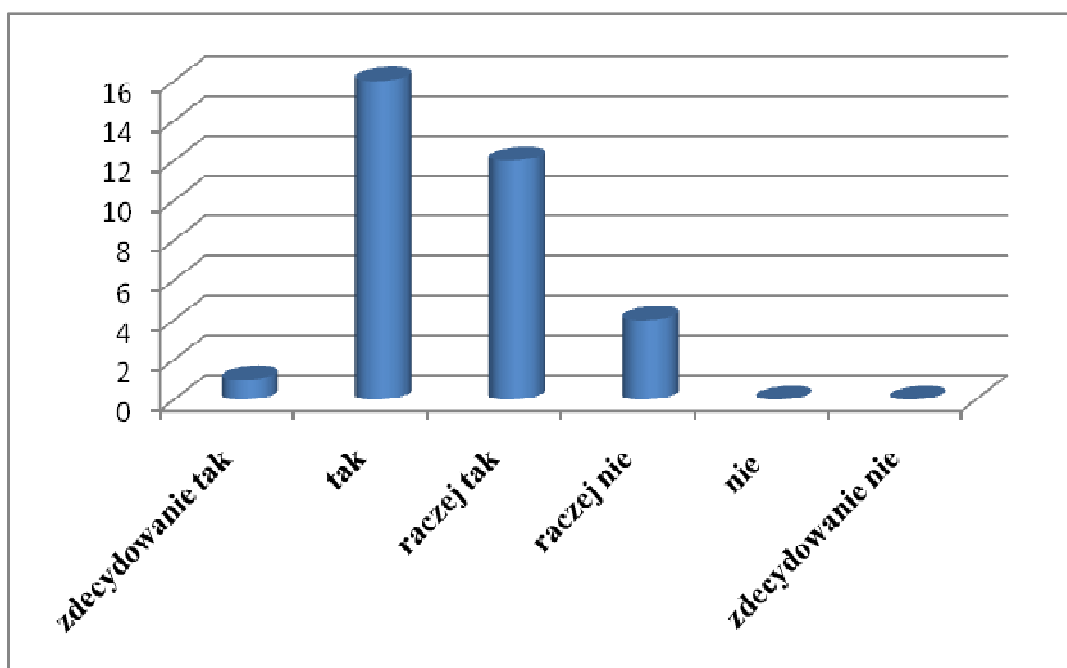
BO9: *„ List motywacyjny”.*

BO10: *„Komunikacja, konflikt, akceptacja, asertywność”.*

BO11: *„Zagadnienia prawne i psychologiczne”.*

Według respondentów najbardziej przydatnymi zagadnieniami poruszonymi podczas kursu okazało się sporządzanie CV, listu motywacyjnego, przeprowadzanie próbnych rozmów kwalifikacyjnych, zagadnienia prawne i psychologiczne, a także podnoszenie kompetencji interpersonalnych.

Wykres 17. Wzrost samooceny i lepszej świadomości rynku pracy poprzez uczestnictwo w treningu kompetencji społecznych

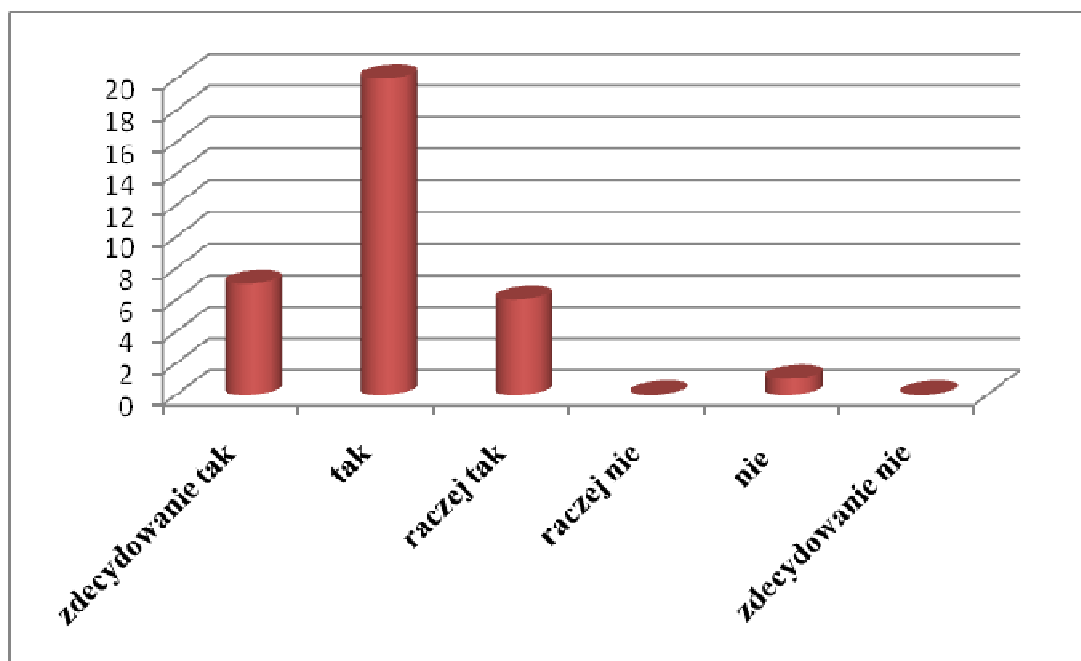

Źródło: opracowanie własne

O odpowiedź na pytanie odnośnie wzrostu samooceny i lepszej świadomości rynku pracy poprzez uczestnictwo w treningu kompetencji społecznych poproszeni zostali uczestnicy OAI (osoby niepełnosprawne intelektualnie wraz z opiekunami).

Dane ukazane na wykresie pozwalają stwierdzić, że trening kompetencji społecznych przyczynił się do wzrostu samooceny, a także lepszej świadomości na rynku pracy BO projektu.

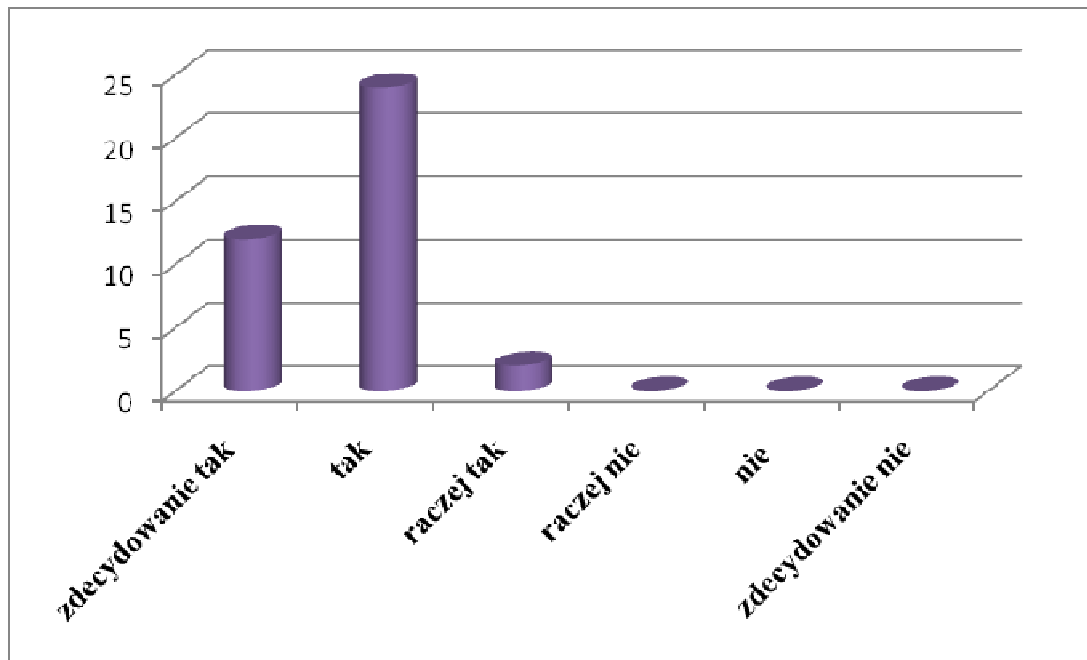
Wykres 18. Zadowolenie z uczestnictwa w indywidualnej sesji doradczo-motywacyjnej z doradcą zawodowym

Źródło: opracowanie własne

Dane z powyższego wykresu pokazują, że wśród uczestników indywidualnej sesji doradczo-motywacyjnej przewagę stanowią osoby zadowolone z faktu uczestnictwa w tej formie wsparcia.

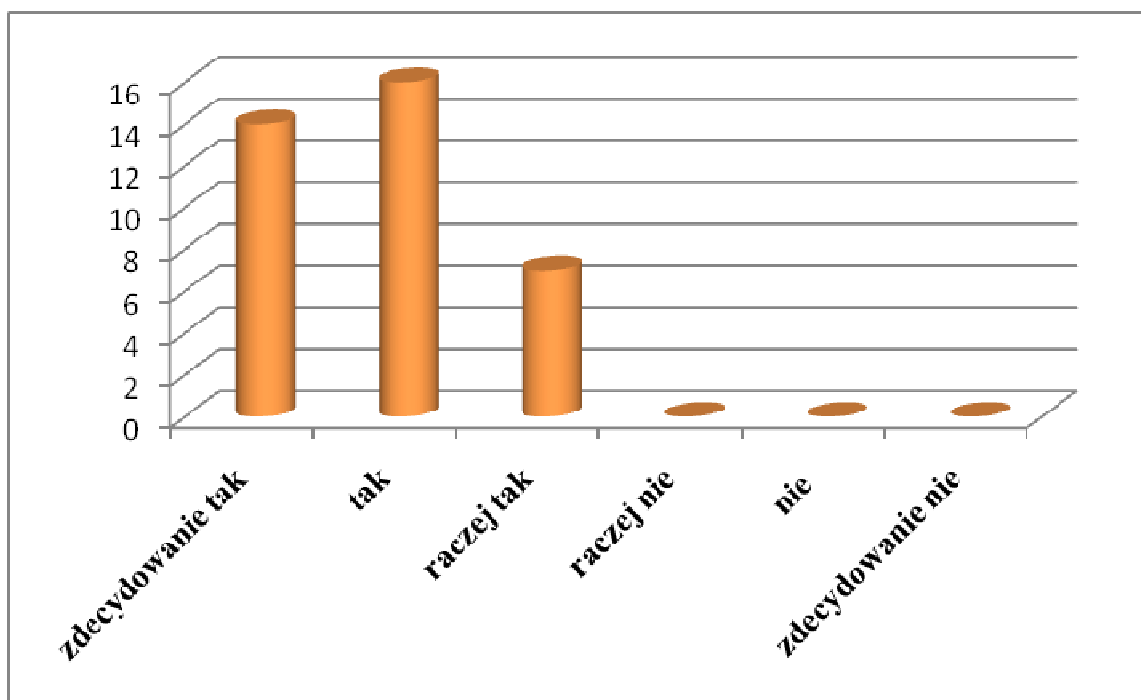
Wykres 19. Dobra atmosfera sprzyjająca otwartej komunikacji i współpracy podczas spotkania doradczo-motywacyjnego z doradcą zawodowym

Źródło: opracowanie własne

Z danych uzyskanych na potrzeby ewaluacji wynika, że na spotkaniu doradczo-motywacyjnym z doradcą zawodowym panowała dobra atmosfera, sprzyjająca otwartej komunikacji i współpracy.

Wykres 20. Potrzeba realizacji projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” dla mieszkańców powiatu

Źródło: opracowanie własne

Tegoroczni beneficjenci projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” uznali, że projekt ten jest potrzebny dla mieszkańców powiatu.

Poniżej przedstawiono ich opinie.

BO1: „Uświadamia mieszkańcom jak mają postępować w przypadku utraty pracy- poszukiwaniu nowego miejsca pracy. Jak pisać CV oraz jak rozmawiać z pracodawcą”.

BO2: „Ponieważ ludzie mają szansę zapomnieć o swoich osobistych problemach”.

BO3: „Poprawa kontaktu z niepełnosprawnymi”.

BO4: *„Można odnowić kontakty z osobami niepełnosprawnymi i nawiązać kontakt z innymi ludźmi”.*

BO5: *„Moim zdaniem projekt Stop wykluczeniu społecznemu w Powiecie Wolsztyńskim jest potrzebny dla mieszkańców powiatu”.*

BO6: *„Jest potrzebny w załatwieniu spraw na wycieczki niepełnosprawne. Było bardzo fajnie i dużo relaksu”.*

BO7: *„Jestem bardziej otwarta, więcej czasu poświęcam na znalezienie pracy. Odwiedziłam kilka zakładów pracy”.*

BO8: *„W takich projektach wreszcie ktoś zwraca uwagę na niepełnosprawnych i ich potrzeby”.*

BO9: *„Wiele jest osób, które nie wierzą w siebie. Nie umieją napisać CV, nie wiedzą jak rozmawiać z pracodawcą (podczas rozmowy kwalifikacyjnej), nie znają podstawowych typów zachowań”.*

BO10: *„ Aby osoby niepełnosprawne były przyjmowane do pracy nie tylko ze względu na grupę inwalidzką, aby zakład miał zniżki”.*

BO11: *„Myślę, że dla mieszkańców powiatu byłby potrzebny taki projekt, ponieważ dużo ludzi mogłoby się przekonać jakimi osobami tak naprawdę są i wtedy wiedziałyby do jakiej pracy by się nadawały”.*

BO12: *„Ze względu na duże bezrobocie”.*

BO13: *„Jest jeszcze wiele osób, które wymagają wsparcia w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej. Ba, specjalistycznych szkoleń. Jest to bardzo trudne”.*

BO14: *„Projekt ten pozwala wrócić na rynek pracy osobom które z niego wypadły. Dzieje się tak dzięki szkoleniom w postaci pisania listu motywacyjnego, CV, przeprowadzaniu próbnych rozmów kwalifikacyjnych itp. Dodatkowym atutem jest tutaj integracja zespołowa”.*

BO15: *„Taki kurs w którym uczestniczyłem nie pomoże znaleźć pracy komuś kto nie potrafi nic zrobić. Nie utrzyma się na rynku pracy ten co musi pracować. Powinien chcieć!”.*

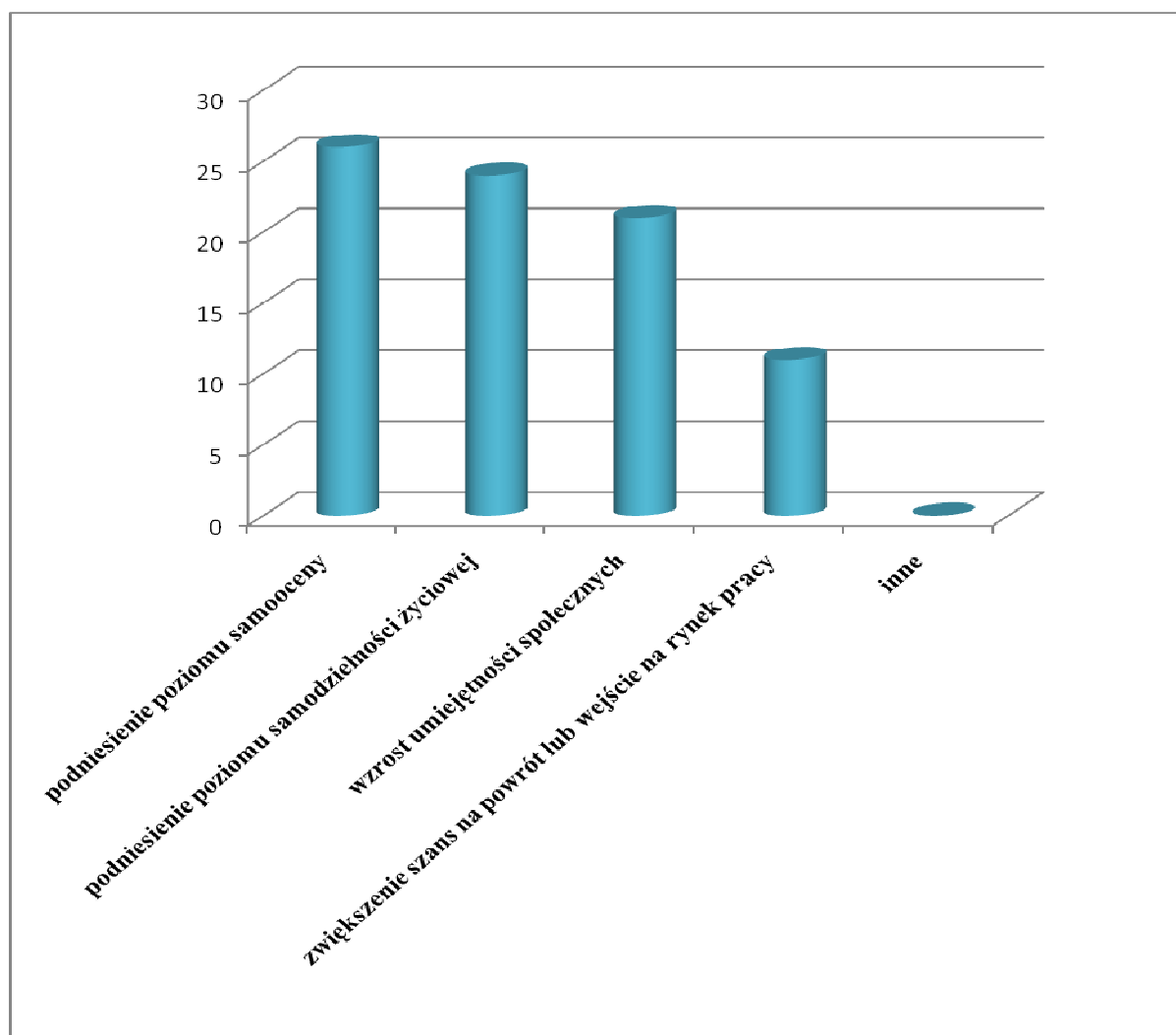
BO16: *„Myślę że tak, ponieważ niektóre osoby nie wiedziały o tym programie”.*

BO17: *„Stawia moją psychikę w pionie, ale i tak będzie zależne od rynku pracy”.*

BO18: *„Można się wiele dowiedzieć i nauczyć”.*

BO19: *„Uważam, że tak, gdyż można na tych spotkaniach poznać ludzi mających podobne problemy, co pomaga, jednoczy-powstają nowe znajomości”.*

Wykres 21. Uczestnictwo w projekcie przyczyną zmiany

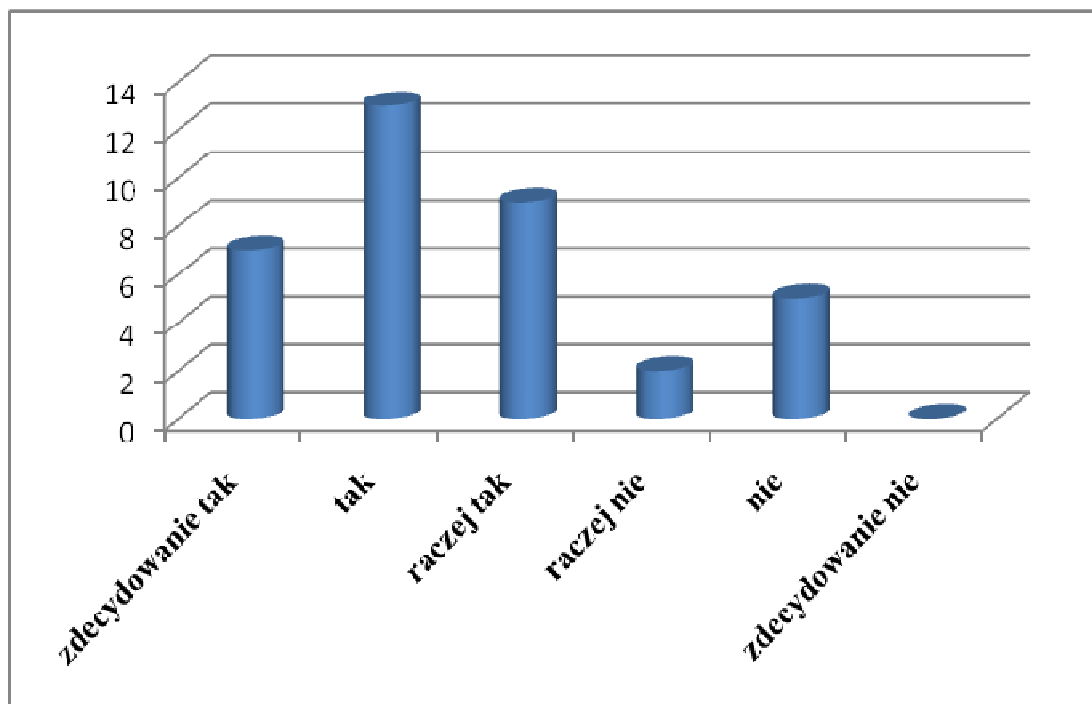

Źródło: opracowanie własne

Dane z powyższego wykresu pokazują, że dzięki uczestnictwu w projekcie najwięcej osób podniosło poziom samooceny, następnie projekt przyczynił się do podniesienia poziomu samodzielności życiowej, wzrostu umiejętności społecznych, a także zwiększenia szans na powrót lub wejście na rynek pracy.

Warto dodać, że aż 26 osób wskazało więcej niż jedną odpowiedź.

Wykres 22. Wskazanie przez lekarza medycyny pracy podczas specjalistycznego badania pod kątem zatrudnienia odpowiednich kierunków poszukiwania zatrudnienia w związku z rodzajem posiadanej niepełnosprawności

Źródło: opracowanie własne

Beneficjenci w zdecydowanej większości uznali, że podczas specjalistycznego badania pod kątem zatrudnienia zostały wskazane odpowiednie kierunki poszukiwania zatrudnienia w związku z ich rodzajem niepełnosprawności.

4. REKOMENDACJE

W celu podniesienia efektywności i skuteczności organizowanych działań aktywizujących proponuje się podjęcie następujących działań:

- ❖ Promowanie projektu w prasie i na ulotkach.
- ❖ Rozpowszechnianie informacji o powstaniu strony www Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, gdzie znajdują się informacje o projekcie.
- ❖ Organizowanie spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów.
- ❖ Wykorzystywanie danych osób wyrażających chęć uczestnictwa w projekcie-pozyskanych podczas spotkań.
- ❖ Rozważenie zapraszania na spotkania informacyjne dla potencjalnych beneficjentów członków rodzin i bliskich.
- ❖ Informowanie BO, którym została udzielona porada, że udzielona była przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych (uniknięcie rozbieżności pomiędzy wynikiem ankiety, a rejestrem prowadzonym przez doradcę).
- ❖ Rozważenie możliwości wypełniania ankiety ewaluacyjnej oceniającej projekt od strony organizacyjnej podczas ostatniego działania zaplanowanego dla BO (większy zwrot ankiet).
- ❖ Kontynuowanie przez kadrę projektu dobrych praktyk w zakresie pełnego zaangażowania w powierzone działania.

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Projekt „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” w roku 2011 przyniósł projektodawcy pozytywne rezultaty. Beneficjenci po uczestnictwie w zaplanowanych dla nich ścieżkach aktywnej integracji uznali, że realizacji projektu w kolejnych latach jest potrzebna.

Z opinii uzyskanej od Beneficjentów dowiadujemy się, że uczestnictwo w projekcie było przede wszystkim okazją do spotkania się z osobami o podobnych problemach, możliwością zdobycia wiedzy i podniesienia własnych umiejętności.

Badanie mające na celu ocenę umiejętności Beneficjentów przed i po szkoleniach dowiodły o skuteczności oczekiwań pokładanych w zajęciach. Również poziom merytoryczny zajęć został oceniony na bardzo wysokim poziomie.

Dla znacznej grupy Beneficjentów atutem okazała się możliwość kształcenia bez ponoszenia kosztów. Pozytywną ocenę została wystawiona również pracownikom biura projektu. Większość uznała, że bardzo dobrze przekazywane były informacje o projekcie i jego głównych założeniach.

Uczestnicy KAPP i KUS pozytywnie ocenili jego przydatność. Również uczestnicy TKS wystawili pozytywną ocenę kursu, który spowodował wzrost samooceny i lepszej świadomości rynku pracy.

Sesja doradczo-motywacyjna z doradcą zawodowym okazała się w zdecydowanej większości zadowolająca. Na spotkaniu panowała również dobra atmosfera sprzyjająca otwartej komunikacji i współpracy.

Reasumując, projekt „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” realizowany w roku 2011 w badaniu ewaluacyjnym przez Beneficjentów został oceniony bardzo wysoko. Można stwierdzić, że działania aktywizujące zaplanowane dla poszczególnych grup Beneficjentów okazały się trafione i przyniosły projektodawcy oczekiwane rezultaty, co ma swoje odzwierciedlenie w wysokim stopniu realizacji wskaźnika wyznaczonego na etapie sporządzania projektu.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1 Wzór ankiety ewaluacyjnej początkowej KAPP i KUS

ANKIETA EWALUACYJNA – POCZĄTKOWA

1. Prosimy ocenić (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „bardzo nisko” a 5 oznacza „bardzo wysoko”) swoje umiejętności (i wiedzę) w zakresie:

1.1	Umiejętność określenia własnych predyspozycji zawodowych	1	2	3	4	5
1.2	Umiejętność wypełniania dokumentów aplikacyjnych i pisania CV	1	2	3	4	5
1.3	Umiejętność przygotowania i zaprezentowania własnej osoby podczas rozmowy o pracę	1	2	3	4	5
1.4	Umiejętność efektywnej komunikacji werbalnej i niewerbalnej	1	2	3	4	5
1.5	Umiejętność wykazywania się postawą asertywną	1	2	3	4	5
1.6	Umiejętność rozwiązywania konfliktów	1	2	3	4	5

2. Jakie umiejętności chciałby/aby Pan/i zdobyć lub doskonalić podczas uczestnictwa w projekcie ? (Właściwe punkty zakreślić.)

- Zwiększenie motywacji do podnoszenia kwalifikacji
- Podwyższenie umiejętności poszukiwania pracy
- Podwyższenie samooceny
- Poprawa umiejętności interpersonalnych
- Inne, jakie .....

3. Czy możliwość kształcenia bez ponoszenia żadnych kosztów jest dla Pani/Pana atutem?

- Tak
- Nie
- Nie ma większego znaczenia

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Imię i nazwisko:

Data:

6.2 Wzór ankiety ewaluacyjnej początkowej TKS

ANKIETA EWALUACYJNA – POCZĄTKOWA

1. Prosimy ocenić (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „bardzo nisko” a 5 oznacza „bardzo wysoko”) swoje umiejętności (i wiedzę) w zakresie:

1.1	Umiejętność określenia własnych mocnych stron	1	2	3	4	5
1.2	Umiejętność łatwego nawiązywania kontaktów	1	2	3	4	5
1.3	Umiejętność obrony swoich praw	1	2	3	4	5
1.4	Umiejętność określenia swoich zdolności praktycznych	1	2	3	4	5
1.5	Umiejętność przygotowania życiorysu zawodowego	1	2	3	4	5
1.6	Znajomość podstawowych pojęć z zakresu rynku pracy	1	2	3	4	5

2. Jakie umiejętności chciałby/aby Pan/i zdobyć lub doskonalić podczas uczestnictwa w projekcie ? (Właściwe punkty zakreślić.)

- Podwyższenie samooceny
- Poprawa umiejętności interpersonalnych
- Podwyższenie umiejętności poszukiwania pracy
- Poznanie świata pracy
- Inne, jakie .....

3. Czy możliwość kształcenia bez ponoszenia żadnych kosztów jest dla Pani/Pana atutem?

- Tak
- Nie
- Nie ma większego znaczenia

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Imię i nazwisko:

Data:

5.3 Wzór ankiety ewaluacyjnej końcowej KAPP i KUS

ANKIETA EWALUACYJNA – KOŃCOWA

1. Prosimy ocenić (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „bardzo nisko” a 5 oznacza „bardzo wysoko”) swoje umiejętności (i wiedzę) w zakresie:

1.1	Umiejętność określenia własnych predyspozycji zawodowych	1	2	3	4	5
1.2	Umiejętność wypełniania dokumentów aplikacyjnych i pisania CV	1	2	3	4	5
1.3	Umiejętność przygotowania i zaprezentowania własnej osoby podczas rozmowy o pracę	1	2	3	4	5
1.4	Umiejętność efektywnej komunikacji werbalnej i niewerbalnej	1	2	3	4	5
1.5	Umiejętność wykazywania się postawą asertywną	1	2	3	4	5
1.6	Umiejętność rozwiązywania konfliktów	1	2	3	4	5

2. Czy zajęcia spełniły Pani/Pana oczekiwania?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie
- nie potrafię ocenić

3. Jak Pani/Pan ocenia poziom merytoryczny zajęć ? (1 – nisko, 5 – wysoko):

1.	2.	3.	4.	5.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Imię i nazwisko:

Data:

5.4 Wzór ankiety ewaluacyjnej końcowej TKS

ANKIETA EWALUACYJNA – KOŃCOWA

2. Prosimy ocenić (w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „bardzo nisko” a 5 oznacza „bardzo wysoko”) swoje umiejętności (i wiedzę) w zakresie:

1.1	Umiejętność określenia własnych mocnych stron	1	2	3	4	5
1.2	Umiejętność łatwego nawiązywania kontaktów	1	2	3	4	5
1.3	Umiejętność obrony swoich praw	1	2	3	4	5
1.4	Umiejętność określenia swoich zdolności praktycznych	1	2	3	4	5
1.5	Umiejętność przygotowania życiorysu zawodowego	1	2	3	4	5
1.6	Znajomość podstawowych pojęć z zakresu rynku pracy	1	2	3	4	5

2. Czy zajęcia spełniły Pani/Pana oczekiwania?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie
- nie potrafię ocenić

3. Jak Pani/Pan ocenia poziom merytoryczny zajęć ? (1 – nisko, 5 – wysoko):

1.	2.	3.	4.	5.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Imię i nazwisko:

Data:

6.5 Wzór ankiety oceniającej poziom szkolenia

ANKIETA oceniająca poziom szkolenia

właściwie zaznaczyć x

skala ocen: 1- b. niski, 2 – niski, 3 – średni, 4 – wysoki., 5 - b. wysoki

1. Poziom szkolenia pod względem formy przekazu oraz merytorycznym spełnił moje oczekiwania w skali od 1 do 5:

1	2	3	4	5

2. Sprawny przebieg szkolenia pod względem organizacyjnym oceniam w skali od 1 do 5:

1	2	3	4	5

3. Materiały szkoleniowe stanowią uzupełnienie zagadnień poruszonych podczas szkolenia w skali od 1 do 5:

1	2	3	4	5

.....
data i podpis

6.6 Wzór ankiety ewaluacyjnej oceniającej projekt

ANKIETA EWALUACYJNA OCENIAJĄCA PROJEKT „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM”

Szanowni Państwo!

W ramach projektu „Stop wykluczeniu społecznemu w Powiecie Wolsztyńskim” byliście Państwo uczestnikami bezpłatnych form aktywnej integracji.

W związku z powyższym, kierując się nieustanną potrzebą doskonalenia naszych działań jak również chcąc podejmować w przyszłości działania najbardziej dla Państwa przydatne, prosimy o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

Wszystkie podane przez Państwa informacje będą wykorzystane wyłącznie na potrzeby wewnętrznej analizy i ewaluacji projektu.

1. Skąd dowiedział/a się Pan/i po raz pierwszy o możliwości uczestnictwa w projekcie „Stop wykluczeniu społecznemu w Powiecie Wolsztyńskim”?

- z prasy
- ze strony Starostwa Powiatowego
- od znajomych
- z ogłoszeń i ulotek
- przez przypadek
- z innego źródła (jakiego?)

.....

2. Informacje na temat głównych założeń projektu i działań aktywizujących zostały przedstawione przez pracowników biura projektu w sposób:

1 – zły   2 – niedobry   3 – przeciętny   4 – dobry   5 – bardzo dobry

UWAGI.....

3. Czy w czasie udziału w projekcie korzystał/a Pan/i z porad udzielanych przez doradcę osób niepełnosprawnych pracującego w biurze projektu?

- Tak (jeśli Tak, proszę podać z jakiego zakresu) .....
- Nie

UWAGI.....

4. Jak ocenia Pan/i obsługę w biurze projektu? (m.in. informowanie o wyjeździe na obozy, kursie i sesji z doradcą zawodowym, badaniu lekarskim itp.)

1 – zła 2 – niedobra 3 – przeciętna 4 – dobra 5 – bardzo dobra

UWAGI.....

5. Czy uważa Pan/i, że Kurs Aktywnego Poszukiwania Pracy przyczyni się do zwiększenia Pan/i szansy na znalezienie pracy w przyszłości? (jeśli był/a Pan/i uczestnikiem Obozu Aktywnej Integracji proszę przejść do pytania 7)

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

UWAGI.....

6. Proszę podać, jakie zagadnienia poruszane podczas kursu okazały się dla Pana/i najbardziej przydatne:

.....

.....

.....

.....

7. Czy uważa Pan/i, że uczestnictwo w Treningu Kompetencji Społecznych przyczyni się do wzrostu Pana/i samooceny i lepszej świadomości świata pracy? (jeśli nie był Pan/i uczestnikiem Obozu Aktywnej Integracji proszę przejść do pytania 8).

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

UWAGI.....

8. Czy jest Pan/i zadowolony z faktu uczestnictwa w indywidualnej sesji doradczo-motywacyjnej z doradcą zawodowym?

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

UWAGI.....

9. Czy na spotkaniu doradczo-motywacyjnym z doradcą zawodowym panowała dobra atmosfera, sprzyjająca otwartej komunikacji i współpracy?

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

UWAGI.....

10. Zdaniem Pana/i projekt „Stop wykluczeniu społecznemu w Powiecie Wolsztyńskim” jest potrzebny dla mieszkańców powiatu?

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

Proszę uzasadnić

.....
.....
.....
.....

**11. Proszę zaznaczyć czy Pana/i uczestnictwo w projekcie przyczyniło się do:
(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)**

- Podniesienia poziomu samooceny
- Podniesienia poziomu samodzielności życiowej
- Wzrostu umiejętności społecznych
- Zwiększenia szans na powrót lub wejście na rynek pracy
- Inne.....

12. Proszę powiedzieć czy podczas specjalistycznego badania pod kątem zatrudnienia lekarz medycyny pracy według Pana/i wskazał odpowiednie kierunki poszukiwania zatrudnienia w związku z Pani/Pana rodzajem niepełnosprawności?

- Zdecydowanie tak
- Tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Nie
- Zdecydowanie nie

METRYCZKA:

1. Płeć
  - Kobieta
  - Mężczyzna
2. Stopień niepełnosprawności:
  - Lekki
  - Umiarkowany
  - Znaczny

Inny- ZUS:.....

Inny- KRUS.....

Inny- KIS.....

3. Wiek:

- 15-30 lat
- 31-40 lat
- 41-50 lat
- 51 i powyżej

4. Status na rynku pracy

- Bezrobotny
- Nieaktywny zawodowo
- Zatrudniony

5. Wykształcenie

- Podstawowe, gimnazjalne i niższe
- Ponadgimnazjalne
- Pomaturalne
- Wyższe

Spis tabel

Tabela 1. Ocena poziomu szkolenia

Tabela 2. Osiągnięte rezultaty twarde wynikające z celu głównego projektu

Tabela 3. Osiągnięte rezultaty twarde wynikające z celów szczegółowych projektu

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy podział BO projektu

Wykres 2. Stopnie niepełnosprawności BO projektu

Wykres 3. Procentowy podział BO projektu ze względu na wiek

Wykres 4. Status na rynku pracy BO projektu

Wykres 5. Wykształcenie BO projektu

Wykres 6. Ocena swoich umiejętności przez uczestników KAPP i KUS

Wykres 7. Ocena swoich umiejętności przez uczestników TKS

Wykres 8. Umiejętności, które chcieli doskonalić uczestnicy KAPP i KUS podczas uczestnictwa w projekcie

Wykres 9. Umiejętności, które chcieli doskonalić uczestnicy TKS podczas uczestnictwa w projekcie

Wykres 10. Spełnienie oczekiwań pokładanych w zajęciach

Wykres 11. Kształcenie bez ponoszenia kosztów jako atut

Wykres 12. Źródła informacji o projekcie

Wykres 13. Ocena sposobu przekazywania informacji przez pracowników biura projektu na temat głównych założeń projektu

Wykres 14. Korzystanie z porad doradcy ds. osób niepełnosprawnych w trakcie trwania projektu

Wykres 15. Ocena obsługi w biurze projektu

Wykres 16. Ocena przydatności kursu aktywnego poszukiwania pracy jako szansy na znalezienie pracy w przyszłości

Wykres 17. Wzrost samooceny i lepszej świadomości rynku pracy poprzez uczestnictwo w treningu kompetencji społecznych

Wykres 18. Zadowolenie z uczestnictwa w indywidualnej sesji doradczo-motywacyjnej z doradcą zawodowym

Wykres 19. Dobra atmosfera sprzyjająca otwartej komunikacji i współpracy podczas spotkania doradczo-motywacyjnego z doradcą zawodowym

Wykres 20. Potrzeba realizacji projektu „STOP WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU W POWIECIE WOLSZTYŃSKIM” dla mieszkańców powiatu

Wykres 21. Uczestnictwo w projekcie przyczyną zmiany

Wykres 22. Wskazanie przez lekarza medycyny pracy podczas specjalistycznego badania pod kątem zatrudnienia odpowiednich kierunków poszukiwania zatrudnienia w związku z rodzajem posiadanej niepełnosprawności